

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

KAMU İKTİSADİ TEŞEBBÜSLERİ

KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

20'nci Toplantı
7 Nisan 2021 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- İHTİSAS KOMİSYONLARI

A)GÖRÜŞMELER

1.- Türkiye Taşkömürü Kurumu Genel Müdürlüğü (TTK) ile müesseselerinin 2017 ve 2018 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

III.- AÇIKLAMALAR

1.- İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, Konya'da düşen Türk Yıldızlarına ait eğitim uçağında şehit olan Pilot Yüzbaşı Burak Genççelep'e Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.-Komisyon Başkanı Mustafa Savaş'ın, Konya'da düşen Türk Yıldızlarına ait eğitim uçağında şehit olan Pilot Yüzbaşı Burak Genççelep'e Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

KAMU İKTİSADİ TEŞEBBÜSLERİ KOMİSYONU

20'nci Toplantı

7 Nisan 2021 Çarşamba

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu saat 14.36'da açıldı.

Türkiye Taşkömürü Kurumu Genel Müdürlüğü (TTK) ile müesseseleri Amasra Taşkömürü İşletme Müessesesinin, Armutçuk Taşkömürü İşletme Müessesesinin, Karadon Taşkömürü İşletme Müessesesinin, Kozlu Taşkömürü İşletme Müessesesinin, Üzülmaz Taşkömürü İşletme Müessesesinin 2017 ve 2018 yıllarına ait bilanço ve netice hesapları ibra edildi.

Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz, İzmir Milletvekili Atila Sertel ve Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya'nın, maden şehitleriyle ilgili olarak şehitler arasında ayrımcılığa yol açan mevcut yasadaki süre sınırının kaldırılması adına TTK, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı nezdinde girişimlerde bulunulmasının önerilmesine ilişkin önerileri yapılan oylamadan sonra kabul edilmedi.

İzmir Milletvekili Atila Sertel, Konya'da düşen Türk Yıldızlarına ait eğitim uçağında şehit olan Pilot Yüzbaşı Burak Gençcelep'e Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklama yaptı.

Komisyon Başkanı Mustafa Savaş, Konya'da düşen Türk Yıldızlarına ait eğitim uçağında şehit olan Pilot Yüzbaşı Burak Gençcelep'e Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklama yaptı.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından 17.01'de toplantıya son verildi.

7 Nisan 2021 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.36

BAŞKAN: Mustafa SAVAŞ (Aydın)

BAŞKAN VEKİLİ: Nevzat ŞATIROĞLU (İstanbul)

SÖZCÜ: Mevlüt KARAKAYA (Ankara)

KÂTİP: Yavuz SUBAŞI (Balıkesir)

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayıştay Başkanlığımızın ve kurumlarımızın değerli temsilcileri; hepiniz hoş geldiniz.

Toplantıyı açıyorum. (*)

II.- İHTİSAS KOMİSYONLARI

A)GÖRÜŞMELER

1.- Türkiye Taşkömürü Kurumu Genel Müdürlüğü (TTK) ile müesseselerinin 2017 ve 2018 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Bugünkü gündemimizde Türkiye Taşkömürü Kurumu Genel Müdürlüğü ile müesseselerinin 2017 ve 2018 yıllarının bilanço ve netice hesapları yer almaktadır.

Sayın Genel Müdürümüzden başlamak üzere toplantımıza katılan kurum ve Sayıştay temsilcilerimizin kendilerini Komisyonumuza tanıtmalarını rica ediyorum.

(Katılımcılar kendilerini tanıttılar)

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Sayın Genel Müdürüm, sunum için buyurun.

Sayın Genel Müdürüm, nasıl sunum? Slayt mı?

TÜRKİYE TAŞKÖMÜRÜ KURUMU GENEL MÜDÜRÜ KAZIM EROĞLU – Slayt, evet.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Kaç slayt?

TÜRKİYE TAŞKÖMÜRÜ KURUMU GENEL MÜDÜRÜ KAZIM EROĞLU – Mümkün olduğu kadar on beş dakikada bitirmeye çalışacağım Sayın Başkanım.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki. Ayrıca sunumu da bizim Komisyona gönderirseniz; biz, milletvekili arkadaşlarımızla elektronik ortamda, mail ortamında paylaşıyoruz. Daha sonra bize gönderin.

Peki, teşekkür ederim.

Buyurun.

TÜRKİYE TAŞKÖMÜRÜ KURUMU GENEL MÜDÜRÜ KAZIM EROĞLU Tamam Sayın Başkanım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi KİT üst Komisyonu Sayın Başkanı ve sayın üyeleri, Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı, Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Türkiye Cumhuriyeti Hazine ve Maliye Bakanlığı ve Türkiye Cumhuriyeti Sayıştay Başkanlığının sayın temsilcileri; kurumum ve şahsım adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

(*) Coronavirus salgını sebebiyle toplantı salonundaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri, katılımcılar ve görevli personel maske takarak çalışmalara katılmaktadır.

Kurumumuz; Zonguldak iline bağılı Kozlu Müessese Müdürlüğü, Kilimli ilçesinde Karadon Müessese Müdürlüğü, Ereğli ilçesine bağılı Armutçuk Müessese Müdürlüğü, Bartın ili sınırları içerisinde Amasra Müessese Müdürlüğü, Zonguldak içerisinde Üzülmaz Müessese Müdürlüğü olmak üzere 5 tane müesseseden oluşmaktadır.

Türkiye Taşkömürü Kurumunun tarihçesi; 1999 yılına kadar Türkiye Taşkömürü Kurumu tüzel kişilik olarak, tek oyuncu olarak faaliyetlerini sürdürüyordu. İlk defa 1999 yılında başlayan redevans usulü işletme, sonradan kanunla, yasal bazı boşluklar vardı, 2005 yılında yapılan değişiklikle beraber dolduruldu, 22 tane redevanslı saha o tarihte işletilmeye başlandı. 2018 yılında, yine, havzanın tarihinde kanuni düzenlemelerle beraber bizim kendimizin, işletmediğimiz sahaların dışında kalan kısımlar ruhsata bölünerek işletmeciliğe açıldı.

Turkuaz renkte olan 1 no.lu ruhsat sahamız, sarı renkte olan 2 no.lu ruhsat sahamız. 1, 2, 3, 4, 5 ve 6 ruhsata bölünerek ihale ettiğimiz sahalarımız.

Toplamda imtiyaz alanımız 6.885 metrekare, bunun 3.000 kilometrekaresi denizde. Türkiye'nin tek koklaşabilir kömürünü üretiyoruz, 7.250 kilokalori ve 6.200 kilokalori bandı arasında. Toplam rezervimizin yüzde 57'si koklaşabilir kömürdür. Şu anda, 17 tane redevanslı saha işletmecimiz var, 6 tane ruhsata ayırdığımız kısım var; bunların 5 tanesini ihale ettik, 1 tanesini de bu yıl içerisinde ihale edeceğiz.

Personel durumumuza baktığımızda, günlük itibarıyla, şu anda, yer altı 6.332, yer üstü 1.387, toplam memur 1.272; Kurum olarak 8.991. Personel durumumuza 2010-2020 yılları itibarıyla baktığımızda genel bir projeksiyon ortaya koydum. Havza taş kömürü üretimlerimizi 2010 yılı, 2020 yılı sıralamasıyla ortaya koydum. Burada, 2014-2015 yılında keskin bir düşmenin sebebi Sayın Başkan ve sayın üyelerim, 303 iş günü çalışırken mevcut kanuni düzenlemelerden sonra, bu Soma ve Ermenek'teki travmalardan sonraki düzenlemelerden sonra 250 iş gününe düştük, ondan sonra keskin bir kırılma baş gösterdi.

2020 yılında, bu Covid dolayısıyla Türkiye'yi ve tabii bizim işletmelerimizi etkileyen pozisyonu size arz etmek isterim. Nisan ve mayıs aylarında çalışmadık, ocak ayına başlarken iyi bir başlangıç yapmıştık, 140 bin tüvenanda, satılabilirde yaklaşık 80 bin tonluk bir üretim yapıyorduk, fakat ondan sonraki pandemideki mevcut tedbirleri almamızdan dolayı iki ay çalışmadık, giriş çıkışlarda biraz daha teması rahatlatmak açısından üretim tempomuz biraz daha düşmüş oldu.

İşçilik randımanlarımızda genelde 780 kilogram ile 670 kilogram arasında bir değişim söz konusu 2010 ve 2020 yılları arasında.

Sektörel satışlara baktığımızda, ana 2 tane şu anda satış yaptığımız sektör var, biri enerji sektörü, diğeri demir çelik sektörü. Enerji sektöründeki mevcut satışımız genelde yüzde 60 oranında devam ediyor; demir çelik sektöründeki satışımız da yüzde 38-40. Fakir fukaraya, sosyal hizmetlere verdiğimiz kömür son dönemlerde 30-32 bin ton bandında devam etmektedir.

Yatırımlarımız: 2010-2020 yılları arasında yaptığımız toplam 615 milyon 856 bin TL'lik yatırım yaptık. Bu yatırımlar, yeniden yapılanmamızın önemli orjinini oluşturan mekanizasyon yatırımları. 128 milyon 594 bin TL, yüzde 20,85'ini oluşturuyor. Toplam yatırımın 32 milyon 415 bin TL'si iş güvenliği yatırımını oluşturuyor. Aslında, esasına baktığımızda, bizim mekanizasyona yaptığımız yatırımlar dolaylı olarak iş güvenliğine yaptığımız yatırımlardır, o kapsam içerisinde değerlendirilebilir Sayın Başkanım.

Mali duruma baktığımızda, yine 2015'ten itibaren 250 iş gününe düşmemizden dolayı maliyetlerimizde tabii anormal bir artış var, o şekilde ifade etmem gerekirse. Ticari maliyetimiz 2020 yılında 2.298 TL, satış fiyatımız 436 TL. Toplam ticari maliyet içindeki girdilere baktığımızda yüzde 60 civarında işçilikten ve memurdan kaynaklanan toplam personel gideri söz konusu. Gelir gider durumu tablosuna baktığımızda, gelirler 2020 yılında 461.590, giderlerimiz 1 milyar 759 milyon 982 bin TL. Zararımız, 2020 yılında 1 milyar 298 milyon 320 bin TL. Dolar bazına eskale ettiğimiz zaman 216 milyon 387 bin.

İş güvenliği anlamında merkez tahlisiye istasyonumuz, bu merkez tahlisiye istasyonumuzla beraber hem kendi Kurumumuza hizmet vermekteyiz hem de ülkemizin yaşadığı mevcut travmalarda – deprem ve diğer ulusal afetlerde- arama kurtarmada destek vermekteyiz. Şu anda, aktif, her an faaliyete hazır 428 tahlisiyecisi 5 istasyonda ama olayın mevcut çapı ve büyüklüğüne göre gerekli eğitimleri almış 2.447 tahlisiyecimiz bulunmakta. 17 tane sözleşmeli sahamız var, redevanslı. Ruhsat yöntemiyle devrettiklerimiz var, bu devrettiklerimizden 5 tanesi Alacaagzı ruhsat sahası, Bağlık İnağzı sahası, yine 2 no.lu ruhsat sahasını da 2/a ve 2/c ihale ettik, bunların işlemleri devam etmekte MAPEG nezdinde. Yaklaşık 10 milyon ton rezervi olan 1 no.lu ruhsat sahasını bu yıl ihale etmeyi planlıyoruz.

Kurumumuzun mevcut zararını azaltmak ve bu doğrultuda devlete olan yükümüzü minimize etme açısından kurumsal olarak yeniden yapılanma ve mekanize kazı ve bu mekanize kazıları yerleştirme projeksiyonumuz var. Şu anda geleneksel olarak ahşap tahkimatla klasik ayakla çalışıyoruz görselde görüldüğü üzere. Bu formattan üretimde mekanizasyon çalışmalarına geçmeyi son derece önemsiyoruz. Damar yapımız jeolojik olarak havza çok fazla kırıklı. 2013 yılına kadar şu anda yansıtacak olduğum jenerasyondan Kurumumuza herhangi bir ikame yapılamadı, ilk deneme 2013 yılında yapıldı, Amasra'da kuruldu bu, yurt dışından getirildi. Bu görselde gördüğünüz tam mekanize kazı ve kesici kafa. 0 ve 55 derece arasında uyum sağlayabiliyor. Bu görseldeki de ikinci jenerasyon, yarı mekanize dediğimiz jenerasyon. Bu arz ettiğim de üçüncü, dik damarlarda, 90 dereceye kadar olan damar yapısında kullanılıyor.

Şimdi, bu 3 tane mevcut mekanize kazıyı özetlememe gerekirse, birinci jenerasyonda gösterdiğim, yurt dışından alınmış olan, bizim damar yapımız ve kırıklı yapılarda sürekliliği, devam ettirilmesi çok fazla mümkün olmayan bir jenerasyon. 1 tane vardı, 1 tane daha aldık Karadon müessesine kurduk. Şu anda, onunla ilgili yol haritamızı çok fazla şey yapmak istemiyoruz ama damar yapımıza bağlı olarak 0 derece ve 30 derece arasında “yarı mekanize” diye tariflediğimiz, bunu yurt dışından alıyorduk, şu anda yurt içinde “know-how”ını aldık. TEMSAN'la beraber ve üçüncü şahıslarla beraber yapılan müşterek çalışmalarla beraber Maden Makinaları İşletme Müdürlüğünde kurumsal olarak kendimiz üretmeye başladık. Bir üçüncü jenerasyon diye size arz ettiğim, 90 dereceye kadar olan esnek yarı mekanizeyi de yurt dışından alıyorduk, o da yerleşti, yerleşme bizim üzerimizden değil, Zonguldak'ta ZESOB diye bir kamu kuruluşu var, onun üzerinden yerleştirildi. Dolayısıyla, bundan sonraki mevcut projeksiyonumuzda yurt dışından temin ettiğimiz bu makinelerin bir kısmını kendimiz imal edeceğiz, bir kısmını da Zonguldak'taki yerleşik kamu kuruluşu vasıtasıyla imal ettirip devamlılığımızı sağlayacağız.

Toplamda, baktığımızda, bugüne kadar yapılmış olan mekanizasyon yatırım toplamı 128 milyon 594 bin TL, yapılacak olan mekanizasyon yatırımı 93 milyon 160 bin TL, toplam mekanizasyon yatırımlarımız 171 milyon 754 bin TL olacaktır. Şu anda 2.600 metre toplam ayak uzunluğumuz var, bu 2.600 metre toplam ayak uzunluğumuzun 685 metresini şu anda yarı mekanize ve mekanize olarak

çalışabiliyoruz. 2021 yılı sonunda, bu yeniden yapılanma doğrultusunda, toplam ayak uzunluğumuzun yüzde 52'sini mekanize ve yarı mekanize çalışıp 1.400 metreye çıkarmış olacağız. Yine, bu anlamda, damar içi ve taş içi hazırlıklar da rotadır.

Yabancı ülkelerdeki paydaşlarla belli bir arayışımız oldu, fiyatlar çok yüksek geldi. Yerli, Ankara merkezde bir tane firmayla beraber şu anda yol alıyoruz, deneme aşamasındayız, inşallah, başarılı olursak bu da bizim için son derece önemli.

Kurumsal olarak, norm kadro ve reorganizasyon çalışmalarını yaptık, idari teşkilatlanmada yüzde 38'lik bir küçülme sağladık, onunla ilgili mevcut kadrolaşmamızı sonlandırdık, şu anda mevcut sınav periyodunu işletmekteyiz.

Yeraltı ve yerüstü kadromuz... Bilindiği üzere, yeraltı 11.500, yerüstü 2.500 toplam 14 binde... Bizim bu yeniden mekanize kazıdaki ve damar içi, taş içi hazırlıklardaki olabilecek iyileştirmeleri göz önüne alarak TÜBİTAK TÜSSİDE'yle beraber bir simülasyon yaptık, bu simülasyon tamamen dinamik, tabiri yerindeyse yapay zeka formatında çalışan yani bugün klasik olarak çalışan ayak yarın mekanize kazıya geçtiğinde coğrafi konum olarak, katsayı olarak -atıyorum- 0,7'yle çarpılacak, mekanize plastik ayağı geçtiğinde 0,7'ylen çarpılan 1,2'yle beraber çarpılacak, dolayısıyla dinamik bir yapı. Bu doğrultuda da stratejik planımızı hazırladık, stratejik planımız onay gördü. Bu norm kadroyla beraber ulaşacak olduğumuz hedefi 3 milyon 101 ton tüvenan, 2 milyon 100 bin ton satılabilir olarak ortaya koyduk. Tabii, takdir edersiniz, şu anda, kurumumuzun yeraltında 256 kilometre açıklığı var, bu açıklıkların biz bazılarından rantabl olmadığı için kurtulmak istiyoruz. Bunların da getirecek oldukları tasarruflarla beraber bunun özeti olarak, şu anda, biz yaptığımız çalışmada yeraltı 8.750, yerüstü 2 bin olmak üzere toplam 10.750'lik bir norm kadro öngördük. Yalnız, bunu, şu anda Yönetim Kurulundan çıkarıp beyan etmedik, bu da şunun için: Mekanize kazıdaki bu yılın sonu, 2021'de elde edecek olduğumuz eldelere göre sürdürülebilirliği görüp ona göre refleksimizi belirleyeceğiz.

Kurumsal olarak en önemli objelerimizden, orjinlerimizden biri ATEX mamullerin üretildiği maden makinaları fabrikası. Bu fabrikada yurt dışından temin ettiğimiz malzemeleri 2017'de 2 milyon 128 bin euro; 2018'de 4 milyon 821 bin euro; 2019'da 2 milyon 623 bin euro; 2020'de 640 bin olmak üzere toplamda 2017'den 2022'e kadar 10 milyon 214 bin 185 euroluk malzemeyi yurt dışından almadık, ülke içinde kendimiz üreterek ekonomiye katkıda bulunduk. Şu anda, yine TTK ve BOTAŞ arasında yaptığımız protokollerle beraber 10 tane 330 voltluk yolverici verdik, yine 22 kw gücünde elektrikli motor prototipi tamamladık, teslim etme aşamasındayız. Yine, TKİ'ye 10 adet 330 voltluk yolverici vermekteyiz. Yani, bu anlamda ülkemizde Makine ve Kimyayla bir mevcut görüşmemiz var. ATEX belgesi aldığımız ürünlerin mevcut sıralaması... Burada örnekler sundum.

Hedefimizi arz etmek istiyorum: Şu anda, yurt dışından 6 milyon ton koklaşabilir kömür geliyor, bunun önümüzdeki yılda da biz 7 milyon, 8 milyon ton demir çelik sektöründeki ivmeye bağlı olarak artabilecek olduğunu düşünüyoruz. Kendi üretimimiz ve ruhsata dönüp ihale ettiğimiz sahalarındaki mevcut toplam o işletmecilerin de işletmeye başladıklarını öngördüğümüzde toplamda havzada 20 bin kişilik bir istihdam alacağını ve 10 milyon tonluk bir kömürün üretililecek olduğunu düşünüyoruz. Arz ettiğim gibi, şu anda 2.648 metrelik yarı mekanize ayağı yüzde 104'lük bir artışla 1.400 metreye çıkarmayı düşünüyoruz. Zararın azaltılması için kişi başına üretimi kısa vadede bin kilogram, orta vadede 1.350 kilogram ve bizim için stratejik olan en önemli hedef uzun vadede 1.500 kilogram seviyesine çıkararak kurumun gelirlerini artırmayı hedefliyoruz.

Arz ederim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ederim Sayın Genel Müdürüm.

Şimdi önerilerin görüşmelerine başlıyoruz.

Kurumun 2017 yılı alt komisyon raporunda 11, 2018 yılı alt komisyon raporunda da 11 öneri bulunmaktadır.

Değerli üyelerimiz, her iki yıla ait 1, 2, 3, 4 ve 5 no.lu öneriler kurum ve müesseselerinin üretim yapılan alanlarda ayak çalışma boyunun düşmesi nedeniyle üretimin azalması ve iş yeri güvenliği riskinin artması risklerini ortadan kaldıracak tedbirlerin alınması ve üretim optimizasyonunu sağlayacak yeterli sayıda işçi tertip ettirilememesi konulu aynı mahiyetteki önerilerdir. Bu sebeple, 1 ve 5 no.lu öneriler birlikte görüşülecektir. Ayrıca, Genel Müdürlük ve işletme müesseselerine ilişkin 6 ila 11 no.lu genel öneriler de birlikte görüşülecektir.

Şimdi, izah ettiğim üzere, her iki yıla ait benzer önerilerden ana kuruluşa ait 1 no.lu öneriyi okutuyorum:

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – 1 - (TTK Genel Müdürlüğü) Kuruma ait Müessese yeraltı işyerlerinde yeterli sayıda işçi tertip edilememesi nedeniyle üretim yapılan ayaklarda ayak çalışma boyu oranının Kurum bazında %35'e düştüğü, bu durumun üretim kayıplarına yol açtığı gibi uzun süre yük altında kalan ayak tahkimatında deformasyonlara, kırılmalara, tavan basmasına, tavan ve arın akmalarına, arın kaymaları gibi göçüklere neden olduğu, iş kazalarına yol açtığı, yine uzun süre açıkta kalma ve havayla temas etme nedeniyle ayak arkasında ve arında oksidasyona, ocak yangınlarına yol açabileceği.

Kurumun yeniden yapılanması kapsamında yüklenici eliyle açılanlar da dâhil pek çok galeride zamanında ve yeterince bakım onarım ile tamir, tarama yapılamadığından kesit daralması, taban kabarması olduğu, tavanda boşluklar oluştuğu, yolların bozulduğu, ocak içi nakliyatın aksadığı, etkin bir havalandırmanın yapılamadığı, bütün bunların öncelikle iş güvenliği olmak üzere üretim ve işgücü verimliliğini etkilediği görüldüğünden, başta üretim olmak üzere hazırlık, nakliyat, tamir tarama, mekanizasyon gibi üretime yardımcı işçiliklerde gözlenen belirgin açığın Kurumun norm kadro çalışmaları sonuçlanıncaya kadar belirlenecek optimum sayı ve nitelikte işçi temin edilerek giderilmesi hususunda ilgili merciler nezdinde girişimde bulunulması, nakliyat sistemlerinde işçilik ihtiyacını azaltmaya yönelik çözümler üretilmesi önerilir.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki, teşekkür ediyorum.

Sayın Genel Müdürüm yanıt için buyurun.

TÜRKİYE TAŞKÖMÜRÜ GENEL MÜDÜRÜ KAZIM EROĞLU – Sayın Başkanım, sayın Komisyon üyeleri; yeniden yapılanma, mekanize kazı, yarı mekanize kazı yeni projeksiyonumuzun hayat bulmasında önemsedığımız hususları arz ederken metne bağlı kalmadan özetlemem gerekirse şu anda, 2.630 metrelik ayak uzunluğunun biz yüzde 30, yüzde 40'larını çalışır durumdayız. Yeniden yapılanmamızda bunun daha da üstüne çıkarak 2.600 metrelik ayak uzunluğunun 1.400 metresini, yeni jenerasyonla yarı mekanize ve mekanize kazılarla çalışır duruma geleceğiz. Bu da özetle şu anlama geliyor Sayın Başkanım ve sayın üyeler: 16 metrelik bir alanda, ayak içerisinde, 16 kişiyle yapılmış olan işi, 4 kişiyle yapabilir hâle ediyoruz. Bunun total sonucunu düşündüğümüzde, biz, 1.400 metreyi şu andaki mevcut, elimizdeki pano ayak üretim işçilerinin 500'ünden maksimum, 500'ünden kazıyabilir duruma geleceğiz. Şu anda bizim yeraltında 3.200...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Sayın Genel Müdürüm ne zaman bu söylediginiz?

TÜRKİYE TAŞKÖMÜRÜ KURUMU GENEL MÜDÜRÜ KAZIM EROĞLU – 2021'in sonundan itibaren.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – 2021’in sonundan itibaren...

TÜRKİYE TAŞKÖMÜRÜ KURUMU GENEL MÜDÜRÜ KAZIM EROĞLU – 2021’in sonunda bu çalışmalarımız sonlanacak.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Evet.

TÜRKİYE TAŞKÖMÜRÜ KURUMU GENEL MÜDÜRÜ KAZIM EROĞLU - Şu anda, bizim 3.170 kayıtlı kazmacımız var. Bu 3.170 kayıtlı kazmacının yaklaşık... Sayın Sayıştay uzman denetçilerinin raporda da detaylarında ifade ettikleri üzere biz, geçici sanat değişimiyle beraber mevcut bu kazmacı kümesinden bahse konu olumsuzlukları minimize etmek için nakliyatındaki açıklarımızı, şu andaki 700 metrelik kısımda çalıştığımız yarı mekanizeden elde ettiğimiz işçi tasarrufundan kaynaklanan sayıları nakliyat ünitelerinde, tamir tarama ünitelerinde ve hazırlık ünitelerinde değerlendirip buradaki bahsedilen olumsuzlukları mümkün olduğu kadar minimize etmeye çalışıyoruz. Bu doğrultuda şunu arz etmek isterim: 2020 yılında, kurum genelinde yapılan denetimlerde toplam 250 kilometrelik yeraltı açıklığımızda 17 tane tamir tarama ihtiyacı olan yer kodlandı yani bu konuda mümkün olduğu kadar riskleri azaltacak şekilde yol almaya çalıştık. Buradaki mevcut ileriye dönük projeksiyonumuz 1.400 metre yarı mekanize, mekanize çalışılabilir duruma gelmek, bunun yanında da tabii, diğer klasik çalışma yöntemimizin olduğu kısımları tamamıyla sıfırlamıyoruz ama bizim norm kadro olarak şu anda eski kabulde 5.068 kişilik bir pano ayak üretim işçisi vardı, şu anda fiili 3.170 pano ayak üretim işçimiz var. 1.400 metreyi 500 kişiyle beraber çalıştığımızda elimizde mevcut diğer sanatlara verebilecek olduğumuz işçilikler olacaktı. Biz, bütün bunların hepsinden özetle yol haritamızı şu şekilde belirlemek istedik Sayın Başkanım ve sayın üyelerim: Bütün bunların doğrultusunda reel olarak, sürdürülebilir olarak nerelerde ihtiyacımız olduğunu yeniden kodlayıp 16/10/2020 tarihli Resmî Gazete’de yayınlanan Kamu İktisadi Teşebbüsleri ve Bağlı Ortaklıklarının 2020 Yılına Ait Genel Yatırım ve Finansman Programının Tespit Edilmesi Hakkındaki 3094 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı’nın ilgili hükümleri çerçevesinde talepte bulunacağız. Yalnız, burada, tabii -takdir edersiniz- 2020 ve hâlâ 2021’i etkileyen bir pandemi durumu söz konusu yani bizim reel olarak şuna da ihtiyacımız vardır diye... Çünkü geçen sene iki ay kapanmak zorunda kaldık, 2021’in belirsizliği şu anda hâlâ devam ediyor, belki yine, kapanma olur, iş yerlerimizi tatil edebiliriz. Bütün bu olumsuzlukları da göz önüne aldığımızda, bu anlamdaki taleplerimizi önümüzdeki yıllarda arz etmeyi düşünüyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki, teşekkür ediyorum Sayın Genel Müdürüm.

Öneri üzerinde söz almak isteyen üyemiz yok. Sayıştayın öneriyle ilgili...

ATİLA SERTEL (İzmir) – Var, var, hem de 2 kişi.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Pardon. Son dakikada, evet.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Daha soruyu sormadan “yok” oldu, ondan.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Buyurun Sayın Sertel.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Soruyu sormanızı bekledik.

Hoş geldiniz.

TÜRKİYE TAŞKÖMÜRÜ KURUMU GENEL MÜDÜRÜ KAZIM EROĞLU – Teşekkürler.

ATİLA SERTEL (İzmir) – İyi çalışmalar diliyoruz. Kazasız belasız olsun inşallah. Burada, Zonguldak Milletvekili 3 milletvekilimiz var. Onların yanında tabii, TTK’yi, kömürü İzmir milletvekili olarak konuşmak doğru mu değil mi bilmiyorum ama yaptığımız araştırmalarda bu maddenin karşılığını

kurumun veremediğini görüyoruz yani Sayıştayın bu konuda çok açık ve net önerileri var. Sizin hem üretim açısından hem de olası kazalar açısından gerekli önlemleri alabilmeniz için o açıdan, istihdama çok dikkat eden bir durum söz konusu fakat sizde çok büyük eksiklikler var.

Kurumun en önemli sıkıntılarından birinin her yıl artan işçi kayıpları olduğu görülüyor. Ağır ve riskli bir çalışma olduğu için emekliliği dolanlar beklemeksizin emekli oluyor. Zaten hayatının riskli dönemi ve sağlık açısından da maden işçiliğinin yarattığı mesleki hastalıklar nedeniyle onların emekli olması kadar da doğal bir durum yok. Keşke herkes sağ salim ocaklarda çalışıp emekli olabilse fakat buna karşı aynı oranda yeni işçi alımında kurum gereğini yapmıyor yani yeni işçi almıyor. Üstelik, bölgede çok sayıda işsiz varken ve emek ağırlıklı bir çalışma yürütülürken, emek yoğun bir sektör olduğu için emeğin azaldığı noktada üretimin de azaldığını, az üretimin de daha az kâra neden olduğunu ve fazlaca zarara doğru yürüdüğünü görüyoruz. Sayıştay da bunu kökten çözebilecek -yani sürekli vurgulanan bir durum olmasına rağmen- bir önlem alınmadığını görüyor ve bunu size defalarca yazıyor yani raporlarda yazıyor bunları fakat son dokuz yıldır toplu bir işçi alımı yapılmadığı da belirtiliyor. Bir kıyaslama yapmak gerekirse 2009 ile 2018 arasında -rakamlarda- emeklilik nedeniyle kurumdan ayrılan insan sayısı, çalışan sayısı, emekçi sayısı 6.659 olmasına rağmen bu süreçte kurum yalnızca 942 nitelikli işçi alıyor, yani 6.659 kişi ayrılıyor bunun yerine 942 nitelikli işçi giriyor yani işten ayrılan ve yeni alınan işçi sayısı arasında gittikçe büyüyen bir makas var yani idari kadrolarda bu makas çoğalmış belki ama emek yoğun ağırlıkta makas çok açılmış.

Şimdi, bu makası küçültmek için neler yaptınız, neler yapıyorsunuz ve neler yapacaksınız? Kesin ve katı şeyler söylemeniz lazım yani şu tarihte şöyle yapacağız, bu tarihte bunu yapacağız falan demek lazım. Tabii ki, pandemi bir gerekçe sayılabilir ama Türkiye'nin tamamında pandemi yaşanıyor yani tamamında bir üretim söz konusu ve o üretim söz konusu olan noktalarda durmuyor zaten işçiler, fabrikalar durmadı. Corona salgınına rağmen, yoğun salgına rağmen durmadı çünkü o durduğu zaman zaten Türkiye durmuş olacak anlayışıyla salgına rağmen devam edildi.

Şimdi, tecrübeli personelin emekliliğinin ertelenmesi noktasında bir girişim veya teşvikleriniz oluyor mu? Yani arkadaş, siz bu kadar tecrübe edindiniz, gitmeyin. Bu ocakları kime bırakıyorsunuz? Sizi biraz teşvik edelim gibi bir şey var mı? Bunu öğrenmek istiyorum. Son beş yılda kurumdan emeklilik nedeniyle ayrılanların sayısı toplamda kaç oldu yani bu beş yılı da toplarsak? Yine, ben, son beş yılda bunların yerine ikame ettiğiniz işçi sayısı kaç oldu? Onları rakamsal olarak istiyorum.

Tabii, bu iş zor bir iş yani madende çalışmak öyle yeryüzünde fabrikalarda çalışmaktan da öte yerin altında, insanın nefesinin kesildiği noktadır. Ben, gazeteci olarak bir kez madene indim, çıkmak için dua ettim yani yarım saat, bir saat bile zorlukla kaldım ki yani hemen yeryüzünü göreyim diye.

Şimdi, bu sahada ve madende çalışan işçilerin emeklerinin çok önemli olduğunu düşünüyorum. Bunlara, işçilere ortalama ne kadar maaş veriyorsunuz? Yani bunu kategorize edersek ustalaşmış işçilere, diğer işçilere, mühendislere ne kadar ücret politikanız var? Onları da detayıyla bana bildirirseniz...

Teşekkür ediyorum. Benim konuşacaklarım bu kadar.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Sertel.

Buyurun Sayın Yavuzylmaz.

DENİZ YAVUZYLMAZ (Zonguldak) - Sayın Genel Müdür, değerli yönetim kurulu üyeleri, Sayıştayın kıymetli denetçileri ve milletvekili arkadaşlarım; hepiniz Komisyona hoş geldiniz.

Önce, objektif bir değerlendirme yapmak için daha önceki kurumların toplantılarında eleştirdiğim bir noktayı TTK'nin Yönetim Kuruluyla karşılaştırmak istiyorum. Hatırlarsanız, TÜRKŞEKER'de ve Şeker Fabrikalarının Yönetim Kurulunda şekerle ilgili bir tane yönetim kurulu üyesinin olmadığını

teker teker o yönetim kurulunda yer alanların mesleklerini okumuştum özgeçmişlerinden çoğunluğun kamu yönetimi, işletme, iktisat gibi, siyasal bilgiler fakültesinden mezun olduğunu ortaya koymuştum ama bir tane bile ziraat mühendisi olmadığını veya tarım ile şeker pancarı üretimiyle ilgili bir tane bile yönetim kurulu üyesi olmadığını söylemiştim. O yanlıştı, şimdi, bir doğruyu söylemek istiyorum: Türkiye Taşkömürü Kurumu Yönetim Kurulu Genel Müdür Kazım Eroğlu, maden mühendisi; bir başka Yönetim Kurulu üyesi Genel Müdür Yardımcısı Ercan Gebeş, maden mühendisi; Muhammet Safa Topuz, çalışma ekonomisi ve endüstri ilişkileri mezunu; Murat Halit Durceylan, bakan, maden mühendisi değil ama ilgili yani yine olabilecek birisi, jeoloji mühendisi; Zafer Benli var, kamu yönetimi, bunca mühendisin arasında bir kamu yönetimi olabilir -ve yine böyle devam ediyor, ismini sayamadıklarım affetsin- İsmail Güner, maden mühendisi; Muharrem Kiraz, makine mühendisi; Mustafa Şimşek, maden mühendisi; bu şekilde gidiyor. Evet, bu, doğru olan; bu, olması gereken; bunu ortaya koyalım önce.

Diğer bir konu da şu, bizim istediğimiz ve beklediğimiz şey aslında şu: Sayıştayın bu bulgusundaki sorusu doğru soru, soru doğru. Zaten bütün raporların içinde detaylarını da vermiş, o nedenle de tekrar etmeyeceğim, raporlarda var, bulguya da işlenmiş, verilen yanıt da dürüst bir yanıt yani TTK Genel Müdürlüğünün bulguya verdiği yanıt da dürüst bir yanıt. Bunu niye söylüyorum? Buradan hareketle kurum zaten bu sorunu çözebilir, KİT Komisyonu da olaya o şeffaflıkla bakabilir. Dolayısıyla konuyla ilgili ben norm kadro noktasından hareket ediyorum burada.

Bakın yani şöyle bir örnek vermek istiyorum aslında: Genelde biz KİT Komisyonunda Sayıştayın bulgusunu okuduğumuzda yani “Burada yaşanan bazı sıkıntılar var, bazı eksik kadro var.” diye ifade edildiğinde genelde bu kurumun yetkilileri şu şekilde cevap veriyor: “Biz şu tarihler itibarıyla şu kadar işçi aldık.” Emekli olan yazılmaz. Dürüstlükten kastım, siz yanıtınızda emekli olan sayıyı da yazmışsınız. İşe alınan, emekli olanı toplayacağız biz Komisyon olarak, biz onu takdir edip değerlendireceğiz. Vekilimiz de Atila Sertel de bu norm kadro açığıyla ilgili tespiti bu doğrultuda ortaya koydu, koymasına imkân veren veriler de şeffaf bir şekilde verilen yanıtlarda yer almış. Ben de bu doğrultuda şunu söylemek istiyorum: Daha önce Sayıştay raporlarında norm kadro 14 bin kişi olarak yer almış. Şu anda bu yarı mekanize, tam mekanize çalışmalarından sonra TÜBİTAK’la birlikte yapılan çalışmanın şu an bize gösterdiği sonuçta, verdiği veride deniyor ki: “Yer altında 8.750 işçi olsun, yer üstünde de 2 bin işçiyle açıkladığınız hedefler doğrultusunda -bu coronavirus, mücbir sebepler falan onların dışında- bir kömür üretimi yapılabilir normal koşullarda.” Ancak şu anda yer altında 6.332 işçi var yani 2.418 işçi açık, o yeni belirlenen seviyedeki norm kadroya göre yani yüzde 38 oranında bir işçi gerekiyor.

Madenlerde de çalışma ortamı itibarıyla eksik işçiyle çalışmak, çalıştırmak hakikaten çok tehlikeli ve aynı zamanda hem hedeflenen üretimi sağlamak bakımından hem de görev değişikliği yaptığımızda yine bu verimliliği ortaya çıkaramıyorsunuz ve tehlike arz ediyor. Yer üstünde de şu anda 1.387 işçi var, 2 bin işçi olması gerekiyor yeni ifade ettiğiniz norm kadroya göre, 613 işçi eksik, bu da yüzde 43. Yani şu anki belirlenen norm kadro sayılarına göre bile mutlaka işçi alınması gerekiyor. Aynı zamanda bu alınan işçilerin bir de yetişme süresi var, aynı zamanda biz işçi alırken yine emekli olacak olan işçiler var. Dolayısıyla da şunu söyleyebiliriz ki bizim burada rakamlardan gördüğümüz kadarıyla yaklaşık 3 bin işçi alınması gerekiyor, emekli olanlar hesap edilip yıllara sâri baktığımızda şu anki bizim temel hedefimizin hızlı bir şekilde 5 bin işçi alınması olması gerekli, tabii, iş güvenliği sağlanacak şekilde alınabilirler. Dolayısıyla bu konu hâlâ gündemde, hâlâ çok önemli, özellikle işsizlikle boğuşan Zonguldak şehri için ve yine yakın bölge için gerçekten kritik önemde.

Daha sonra tekrar söz alarak ilaveler yapacağım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki, teşekkür ederim.

Sayın Genel Müdürüm, sorulan sorularla ilgili ilave etmek istediğiniz bir husus varsa buyurun ya da geneli üzerinde de değerlendirmelerde bulunabilirsiniz, o zaman da yanıt verebilirsiniz.

TÜRKİYE TAŞKÖMÜRÜ KURUMU GENEL MÜDÜRÜ KAZIM EROĞLU – Sadece şunu ifade etmek istiyorum: Sayın Vekilimiz Atıla Sertel Bey’in sorusuna cevabı yazılı olarak arz edeceğim çünkü genel kapsamlı bir şey.

Diğer bir iki ana başlığı, dediğiniz gibi, genel değerlendirmede arz etmeye çalışacağım Başkanım.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki, teşekkür ediyorum.

Sayıştayın öneriyle ilgili görüşünü alalım.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini yüce Komisyonun takdirlerine arz ediyorum efendim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Birleştirilen 1, 2, 3, 4 ve 5 no.lu önerilerin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel Müdürlük ve işletme müesseselerinin 2017 yılına ait birleştirilmiş genel önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri:

Türkiye Taş Kömürü Kurumu ve 5 müessesesine ilişkin 2017 yılı Sayıştay Denetim Raporu’nda yer alan diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi önerilir.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Buyurun Genel Müdürüm.

TÜRKİYE TAŞKÖMÜRÜ KURUMU GENEL MÜDÜRÜ KAZIM EROĞLU – Kurumumuz ve müesseselerimize ilişkin 2017 yılı Sayıştay Denetim Raporu’nda yer alan diğer öneri ve tavsiyeler de yerine getirilecektir.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ederim.

Önerilerin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın üyeler, kurum ve müesseselerinin diğer bulgu ve önerilerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı?

Sayın Sertel, buyurun.

ATILA SERTEL (İzmir) – 2017 yılı 7.2.6, bu aynı zamanda 2018 yılı 8.2.5 olarak da geçiyor. Bu Amasra B Sahası’nın redevans usulüyle işlettilmesine yönelik bir hikâye var yani bu hikâye gerçekten o dönemde bir vurdumduymazlık ve öngörüsüzlük olarak ortaya çıkmış.

Şimdi, Sayıştay 2017, 2018, 2019 raporlarında bunu uzun uzun detaylarıyla anlatmış, ben burada vakit almayacağım. Özetle bahsetmek -yani bu açıp arkadaşların hepsinin okumasını da tavsiye ediyorum- gerekirse Amasra B Sahası’nın redevans usulüyle işletilmesine yönelik sözleşme 2005 yılında imzalanıyor yani çok öncesinde imzalanmış. 2006 yılında da firmaya yer teslimi yapılmış. İhale şartnamesinde işin hazırlık süresinin en fazla doksan altı ay olabileceği belirtilirken ihaleye giren firma “Bu işi otuz altı ayda yaparım.” diyor ve tüm rakiplerden sıyrılarak ihaleyi alıyor. Fakat firma “otuz altı ay” diye aldığı işi süre uzatımlarıyla seksen aya kadar çıkarıyor, sonra mahkeme kararıyla dördüncü ve beşinci süre uzatmalarını da alıyor, “üç yıl” diye aldığı ihaleyi başarıyla on üç yıla çıkarıyor, “üç yıl” diye aldığı ihale on üç yıla çıkıyor! Dolayısıyla kurum çok ciddi bir zaman ve para kaybına uğruyor.

Bu, doğrudan doğruya, ihaleye giren diğer firmaları da göz önüne alırsanız, haksız bir rekabete yol açtığı gibi, sanki firmaya iltimas geçilmiş gibi bir durumu da ortaya çıkarıyor. Hatta Sayıştay tespitine göre “Firma haksız zenginleşmenin yolunu açtı.” deniliyor, Sayıştay böyle yorumluyor. TTK’nin 5’inci müessesesinde yıllık üretimin 700-800 bin ton olduğu düşünülürse TTK’nin bu koşullarda on yıl üreteceği kömür kadar bir rezerv yani yaklaşık 3 milyar TL bu şirkete sanki peşkeş çekilmiş.

Şimdi, sormak istiyorum: Bu ihaleyi alan Hema Endüstri olarak, sonrasında ismini Hattat Enerji olarak değiştiren firmanın sahipleri kimler? Bu kişilerin haksız zenginleşmesinin önünü açan ve o kurumda o dönemde görev yapan isimler kimlerdir? Ben biliyorum ama kurumun bize bunu teyit etmesini rica ediyorum. Hema Endüstri isimli firma bahse konu ihale öncesinde ve sonrasında kurumdun başka ihaleler almış mıdır?

Bir madde daha var, o da diğer önerilerin, 2017 yılının 7.2.9. ve 2018 yılının 8.2.7. maddesi. Orada da bir diğer önlenemeyen sorunun da kaçak ocaklar ve kaçak kömür satışı olduğu görülüyor. Kaçak kömür üretim ve satışının yıldan yıla arttığı, kaçak ocakların büyük bir kısmının da kurumun redevanslı sahalarında yer aldığı belirtiliyor. Kaçak kömür üretim ve satışıyla nasıl mücadele ediyorsunuz? Burada, siz mücadele ederken şeyi yazmışsınız cevapta gerçi. Diyorsunuz ki: “Genel müdürlükte 6, müesseselerde 20 olmak üzere toplam 26 teknik personel, şube müdürü, başmühendis, mühendis, tekniker gibi kontrol ve denetimler yapılmaktadır.” Söz konusu birimlere yeni alınan teknik elemanların göreve başlama sorusuna da “Takviye yapılacaktır.” demişsiniz. Burada takviye oldu mu olmadı mı, teknik eleman takviyesi? Onu da ben merak ediyorum çünkü bu kaçak ocak hem ölüme yol açan bir işletme yöntemi hem de kaçak ocakların üretiminde gayriinsani bir yöntem uygulandığı gibi, bu kaçak kömürün de, kaçak ocakların da denetiminin tam olarak yapılamadığı gerçeği var. Ona da hem ülkenin ekonomisine kesilecek vergi açısından bakıyorum hem de üretilen üretim açısından bakıyorum.

Son beş yılda kaç adet kaçak ocak tespiti yaptınız? Tespit edilen bu ocakların kaç tanesi kurumun redevanslı sahasında yer alıyordu? Bu redevanslı sahalarda kaçak üretilen ve satışı yapılan ne kadar kömür tespit ettiniz beş yıl içerisinde? Bu kömürlerin parasal değeri neydi ve sizin bu firmalara kestiğiniz ceza tutarları varsa bunlar ne kadar tutuyor? Son beş yılda ne kadar kaçak kömür yakaladınız? Bu kömürlerin parasal değeri neydi? Yine kaçak ocak işleten ve kaçak kömür satanlara hangi maddi yaptırımları uyguluyorsunuz? Şimdi, bu kaçak ocaklarda meydana gelen iş kazalarını biraz önce anlattım ve ölümler de oldu. Yani son beş yılda kaçak sahalarda kaç kaza tespit edildi? Bu kazalarda kaç kişi öldü? Yine son beş yılda Kurumun kendi işlettiği ocaklarda, yani TTK’nin işlettiği ocaklarda son beş yılda kaç kaza meydana geldi, ölüm var mı? Onu öğrenmek istiyorum. Yani kaçak çalışanla TTK’nin çalıştırdığı arasında bir kıyaslama yapmak için bu soruyu ayrıntılı bir biçimde soruyorum. Kurumun kendi işçilerinin kazada yaşamını yitirmesi hâlinde ailesine yardımlar yapıyorsunuz. Bu yardımların miktarı ve tutarı nedir? Bunları öğrenmek istiyorum. Sizin, ihale şartnamenizde hazırlık süresinin azami doksan altı ay olacağını belirtmesine rağmen firmanın otuz altı ayda bu işi bitireceğini öngörmediniz mi? Deminki firmayla ilgili söylüyorum bunu. Bu firmanın işi hazırlık süresi kadar uzatması nedeniyle kurumun oluşan zararı nedir? Bu zararı karşılamak için hangi girişimlerde bulundunuz? Bunu soruyorum. Hazırlık süresinin Mayıs 2019’da dolacağı ifade ediliyor. Bahse konu o firma, o süre dolduktan sonra mı çalışmalara başladı? Çalışmalar şu anda hangi aşamada? Bu firma şu ana kadar taahhütlerinin yüzde kaçını yerine getirmiştir? Yine birçok ihalede on beş, yirmi yıla yakın uzun süre uzatımları olduğu belirtiliyor. Kurumun ihalelerde tercih ettiği işin ehli olması mı yoksa bazı kesimlere yakın olması mı?

Ben bunları uzun uzun soruyorum, sizden de ayrıntılı yanıt bekliyorum çünkü bunlar ortaya çıktığı takdirde hem TTK'nin zararlarının önlenmesi açısından hem de önümüzdeki süreçte bu tip olayların meydana gelmemesi için Kurumun daha duyarlı davranması açısından önemlidir diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Sertel.

Buyurun Sayın Öztürk.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben de 2017 diğer bulgular üzerinde, BULGU 7.2.1'de üretimin son yıllarda giderek düşmesi ve program hedeflerinin düşük gerçekleşmesiyle ilgili konuşmak istiyorum, arkasından diğer bulgulardan da devam edeceğim.

Türkiye Taşkömürü Kurumunun 2018 Faaliyet Raporu'nda ve sizlerin de belirttiği gibi ERDEMİR ve KARDEMİR'e yapılan satışlar 2010 yılında 498bin ton iken, ithal kömürün etkisiyle bu sayı 2018 yılında 239 bin tona gerilemiş ve bilindiği üzere ülkemiz, demir çelik sektörünün yıllık yaklaşık 7 milyon ton kömür ihtiyacının önemli bir kısmını 1,2 milyar dolar civarında döviz ödeyerek ithalat yoluyla karşılanmakta.

Benim sorularım şunlar: Demir çelik fabrikalarının kurumunuzdan taşkömürü almak yerine ithal kömüre yönelmesinin nedeni nedir? Kurumumuzun üretim kapasitesinin demir çelik fabrikaların ihtiyacını karşılayamaması mı, Kurumumuzun kömür satış rakamlarının ithal kömüre oranla yüksek olması mı ithal kömürün tercih edilmesine neden olmuştur? Son dönemlerde dünya kömür fiyatlarında önemli artışların Türkiye taşkömürünü daha cazip hâle getireceğini değerlendirmeniz doğrultusunda sormak istiyorum: Kurumumuz bu durumu cazip hâle getirmek için nasıl bir çalışma yürütecektir? Bugüne kadar hazineden fonlanmak yerine neden kurum satışlarını cazip hale getirecek önlemler alınmamıştır?

Bulgu 7.2.2.'de ise üretimde mekanizasyon projesi ve tam ve yarı mekanize kazı sistemleriyle ilgili. Bu kapsamda Armutçuk Müessesesinde 1 milyon 882 bin euro'luk bedelli ihaleyle yarı mekanize tahkimat işlemi alımı yapılmış ancak işletme devreye alındıktan sonra kömür üstü birimde tavan taşı diye tabir ettiğimiz, kendini taşıma özelliğinin olmaması nedeniyle mekanize tahkimat teçhizatı hareket kabiliyetini kaybetmiş ve sistem kullanılamamıştır. Söz konusu ihaleye çıkılmadan önce, Türkiye Taş Kömürü tarafından yıllardır işletilen bu müessesede kömür üstü birim tavan taşının kendini taşıma özelliğinin olmadığı neden öngörülmemiştir?

Bir sorum daha olacak: Kurum özellikle uhdesindeki ruhsatları bölerek devretmiş ve redevans olarak vermiştir. Kurumun müesseseleri iyileştirmek için yapmış olduğu bu harcama, devredilen ya da redevans olarak işletilen ruhsatlarındaki müesseseleri de kapsamakta mıdır? Üretim kapasitesi artırılan sahalar devredilmiş midir ya da redevans olarak verilmiş midir?

Bulgu 7.2.5.'te de, alınan önlemlere rağmen iş kazalarının önlenememesi ile ilgili de birkaç sorum olacak. Türkiye Taşkömürü, redevans olarak işlettiği sahalarda iş güvenliği ve işçi sağlığı hususunda ne gibi önlemler almıştır? Türkiye Taşkömürü, redevansla işletilen sahalardaki firmaları nasıl denetlemektedir? Bu firmalara iş güvenliği ve iş sağlığı hususunda uyulmaması durumunda cezai yaptırım uygulamakta mıdır? Redevansla işletilen sahalardaki iş güvenliği ve iş kazalarından kaynaklı işçilere ödenen tazminatlar kimin sorumluluğundadır? Kaçak sahalarda iş kazaları ne şekilde tespit ediliyor çünkü malum biliyorsunuz, kaçak kazı yapan bir firma kaçacağını gizlemek için iş kazalarını da gizlemek durumunda kalabiliyor. Kaçak kömür üreticisi, kaçakçılığının ortaya çıkacağı bir durumu örtbas etmek için bu kazaları nasıl saklıyor ya da ne şekilde resmileştiriyor? Kaçak ocaklarda meydana

gelen kazalarda işçilerin hakkını koruyabilmek açısından Türkiye Taşkömürü, açılan davalara müdahil olmakta mı? Kaçak ocaklarda meydana gelen kazalara ilişkin açılan, devam eden veya hükme bağlanan dava sayısı ne kadardır? Bu şekilde tespit edilen kaçak ocak sayısı ve burada üretilen kaçak kömür miktarı ne kadardır?

Ayrıca 7.2.6.'da da -yine 2018'in 8.2.5.'ine de tekabül ediyor- bu Amasra-B sahasının redevans usulüyle işletilmesine, firmanın üretime geçememesiyle ilgili de sorum şu: İdare aleyhine açılan dava sürecinde işin durdurulmuş olup olmadığını soruyorum. Firma aleyhine Türkiye Taşkömürü yönetim kurulunun vermiş olduğu sözleşmeye veya ihaleye aykırı imtiyazlar nedeniyle kamu zararı oluşmuş mudur? Amasra-B sahasındaki redevans sözleşmesinden önce veya sonra ve de mahkeme sürecinde işletmenin iyileştirilmesi amacıyla Türkiye Taşkömürü tarafından herhangi bir yaptırım yapılmış mıdır? Redevans sözleşmesinde işletme hazırlık süresine ilişkin hususlar açıkça belirtilmiş ve ihale şartı hükme bağlanmış olmasına rağmen, hazırlık süresinde neden 3 kez süre uzatımına gidilmiştir? Redevans sözleşmesi ve ihale şartlarındaki açık hükümlere rağmen, işletme hazırlık süresi ilk üç yılda tamamlanamayan ve de 3 kez de uzatmak suretiyle seksen aya çıkarılan firmaya, talebi neticesinde hazırlık süresini tamamlayamayan firmaya, Türkiye Taşkömürü yönetim kurulu kararıyla yirmi yıl süreyle üretim dönemi için izin hangi gerekçelerle verilmiştir? Firmanın bu proje kapsamında geçen sekiz yıllık sürede tavan ve taban yolların sürülmesi gibi kömür içi hazırlık çalışmalarının başladığı, bunu faaliyet raporlarında belirttiği görülsede Kuruma herhangi bir miktarda üretim beyan etmediği, redevans bedeli ödemediği belirtilmektedir. Bu hususlarla ilgili ne gibi tedbirler aldınız? Firmaya herhangi bir cezai yaptırım uyguladınız mı? Amasra-B sahasında yapılması planlanan kömür üretim faaliyetinin aksaması nedeniyle oluşan kamu zararı ile ilgili nasıl bir tahsilat yoluna gitmeyi düşünüyorsunuz? Türkiye Taşkömürü ve yönetim kurulu tarafından ihale bittikten sonra ihale şartlarında değişiklik yapılarak ihale şartlarındaki ve sözleşmede yer almayan bir imkân tanınmasının işletmeciyeye haksız çıkar sağladığı ve bu hususların hukuka aykırı olduğu da Sayıştay raporunda açıkça belirtildiğine göre hukuk dışı bu tür uygulamalara göz yuman idarecilerle ilgili herhangi bir soruşturma yürüttünüz mü ?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Öztürk.

Sayın Yavuzyılmaz buyurun.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Benim sorum, Bulgu 7.2.4: Kozlu ve Üzülmüş Müesseseleri kömür yıkama zenginleştirme işi kapsamı. Burada, TTK'nin Armutçuk Müessesesindeki kömür yıkama zenginleştirme işini yine kurum kendisi yapıyor, Amasra'da da kendisi yapıyor, Kozlu ve Üzülmüş'de özel bir şirketle bu anlamda çalışıyor, Karadon'da yine özel bir firmayla çalışıyor. Önümüzdeki süreçte, benim edindiğim bilgilere göre Kozlu ve Üzülmüş'de bir şirket değişikliği söz konusu olabilir, zannediyorum şu anda yapan şirket bu işi yapmaktan vazgeçiyor yani yapmayacak. Bu noktada benim sorum: TTK zaten kendisi de bu işi yapabildiğine göre Armutçuk ve Amasra'da yine Kozlu ve Üzülmüş'de kömür yıkama zenginleştirme işini kendi bünyesine almayı planlıyor mu? Planlamıyorsa neden planlamıyor? Bu konuda bir bilgi almak istiyorum.

Aynı zamanda da Karadon Müessesesine bağlı sahada bu işi yapan firmanın filtrasyon kullanmadığı yönünde bir duyurumuz var. Burada da tabii, bu kömür yıkama işinde yani taşkömürünün yıkattırılması, parça kömürlerin torbalatılması ve katı atıkların yapılması işi için bir sözleşme imzalanmış bunun da on beş yıllık bir sözleşme olduğu, yaklaşık tutarının da 93 milyon 571 bin 875 lira olduğu, her gün belirli tonajda kömürün yıkanması yönünde bir taahhüdün verildiği ifade ediliyor. Ancak bu tonajın yani bu taahhüt edilen yıkatılması taahhüt edilen tonajın da TTK tarafından bu firmaya verilemediği,

verilemediği için de aradaki fark tutarının tıpkı yap-işlet-devret modeliyle yapılan birçok köprü, tünel, otobanda verilen hazine garanti sayısı olarak verilen araç sayıları tutturulamayınca ödenmek zorunda kalan garanti tutarları gibi burada da ciddi bir zararın ortaya çıktığı görülüyor. Aynı zamanda da bu filtrasyon işlemi de düzgün bir şekilde firma tarafından yapılmadığından burada ortaya çıkan ara malzemenin yine bir piyasa değerinin olduğu ve bunun da bu firma tarafından satılarak veya kötü niyetli kişiler tarafından satılarak haksız bir kazanç elde edildiği yolunda bazı duyumlar var, iddialar var, benim de araştırmalarım var, bir ölçüde bu verdiğim verileri doğrulayan şekilde, hatta kaba tabir bu şlam diye yani o ara malzeme noktasında buna ait kendine has bir mafyanın bile olduğu yönünde ifadeler var. Bu bakımdan TTK, bu kömür yıkama zenginleştirme işini yapabilecek bir kapasitede. Bunu neden TTK olarak yapmayı düşünmüyorsunuz veya planlıyor musunuz? Bu doğrultuda sizden bilgi almak istiyorum.

Diğer bir konu, iş kazalarıyla ilgili bir örnek vereceğim Armutçuk Müessesesinden. 2016 yılında Armutçuk Müessesesinde meydana gelen 357 iş kazasında ölümle sonuçlanan kazanın bulunmadığı, 357 kişinin çeşitli yerlerinden yaralandığı, bu 357 kazanın 145'inin göçük, 212'sinin muhtelif nedenlere bağlı olarak oluştuğu. 2017 yılında 305 kazanın meydana geldiği; bunun 125'inin yani yüzde 41'inin göçük nedeniyle, 112'sinin yani yüzde 37'sinin düşme, çarpma, yuvarlanma, kayma gibi muhtelif nedenlerle, 51 tanesinin yani yüzde 17'sinin malzeme taşıma, kullanma esnasında, 8'inin el ile nakliyat, 6'sının makine, elektrik nedeniyle, 3'ünün mekanik nakliyat nedeniyle oluştuğu. 2018 yılında da 235 kaza meydana gelmiş; 91'i yani yüzde 39'u göçük nedeniyle, 87'si yani yüzde 37'si düşme, çarpma, yuvarlanma, kayma gibi muhtelif nedenlerle, 30'u yani yüzde 13'ü malzeme taşıma, kullanma esnasında, 10'u yani yüzde 4'ü el ile nakliyat, 6'sınınsa makine, elektrik nedeniyle, 5'inin mekanik nakliyat nedeniyle oluştuğu. Şimdi her ne kadar ağır bir iş olduğu için pek çok kazanın oluşması muhtemelse de kazalardaki istatistik oranlarına bakıldığında mutlaka burada tedbirlerin artırılması gerektiği zaten hemen göze çarpıyor.

Bir de diğer taraftan aynı zamanda havzada TTK bir rol model, redevans sahalarında çalışan pek çok firma açısından, o nedenle TTK ne kadar güvenliğini artırırorsa aynı zamanda da havzadaki diğer firmalar da o çalışma kalitelerini bir noktada yükseltmek zorunda kalacaklar. Ben konuya dikkat çekmek bakımından özellikle ifade ettim. Bu bakımdan TTK'de, TTK'de çalışan madenciler ve madencilerin aileleri dâhil tüm havzada bugüne kadar emek vermiş herkesin alın teri var. Bu nedenle sizlerin de üzerinde, omuzlarında büyük bir sorumluluk var. Diğer kurumlar gibi yani pek çok diğer kurum gibi masa başında çalışmanız mümkün olduğu bir çalışma şartına sahip değilsiniz.

Ben bu bakımdan çok önemli olduğunu düşündüğüm bir konuda da hakkı teslim etmek bakımından söyleyeceğim; özellikle bu koronavirüs sürecinde, madenlerde Türkiye'de ilk kez yer altında çalışan iş sahalarında koronavirüs tedbirleri kapsamında inisiyatif alarak madenlerdeki işçilere izin verip ancak madenleri de tabii, çalışır şekilde zorunlu sayıdaki kadroyu da taşkömürü madenlerinde tutarak cesur bir davranış, tavır içine girdiniz. Aslında, bence pek çok kurumunda tabii, Bakanlığından da izin alarak yapması gerekendi.

Türkiye Taşkömürünün sürekli üretim yapması ve verimliliği artırması Türkiye açısından çok stratejik önemde. Türkiye Taşkömürü Kurumu durduğu anda, kömür üretimi düştüğünde, işçi sayısı düştüğünde, kültürü yok olmaya başladığında stratejik bir süreç geliştikten sonra demir çelik fabrikaların çalışması imkânsız hâle gelebilir çünkü demirden çelik üretiminde kullanılan tek kömür çeşidi taşkömürü ve bunun da Türkiye'de çıktığı tek yer Zonguldak havzasıdır. Öyle de bereketli bir havza ki bu bunun jeolojik uzantısından da Karadeniz'de doğal gaz çıkmıştır. Ben yine söylüyorum her ne kadar Sakarya sahası dense de burası da bir Zonguldak sahasıdır, Zonguldak'ın doğal gaz sahasıdır

aslında. Türkiye Taşkömürü Kurumu entegre tesisleriyle birlikte neredeyse ayağa kalkmaya hazır hâle geldi. Bunun alt yapısı geçtiğimiz iki üç yıllık sürenin içinde hem bölge milletvekilleri parti ayrımı yapmaksızın söylüyorum hem TTK'nin yönetimi hem de işçileri ve halkıyla birlikte kenetlenmiş ve hedefe doğru yürüyen bir şehir görüntüsü veriyor. Bu bakımdan benim sorularımdan en önemlisi belki bugün benim açımdan ve Zonguldak halkı açısından, biz Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak Türkiye Taşkömürü için ne yapabiliriz? Bizden ne talep ediyorsunuz, talepleriniz nelerdir?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ederim.

Sayın Genel Müdürüm, sayın vekillerimizin değindiği konularla ilgili sorularını geneli üzerinde söz verdiğimde yanıtlarsınız, yazılı olarak da verebilirsiniz. Şimdi de Genel Müdürlük ve İşletme Müesseselerinin 2018 yılına ait birleştirilmiş genel önerisini okutuyorum.

Buyurun:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Türkiye Taşkömürü Kurumu ve 5 müessesine ilişkin 2018 yılı Sayıştay denetim raporunda yer alan diğer öneri ve tavsiyelerinde yerine getirilmesi.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Sayın Genel Müdürüm buyurun.

TÜRKİYE TAŞKÖMÜRÜ KURUMU GENEL MÜDÜRÜ KAZIM EROĞLU – Kurumumuz ve müesseselerimize ilişkin 2018 yılı Sayıştay denetim raporunda yer alan diğer öneri ve tavsiyeler yerine getirilecektir.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Önerilerin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Önerilerin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi, geneli üzerindeki görüşmelere geçiyoruz.

Sayın Genel Müdürüm, sayın üyelerimiz tarafından sorulan sorulardan yazılı olarak cevap verilmesini gerektiren konularla ilgili cevaplarınızı, tutanakların Türkiye Büyük Millet Meclisi web sayfasından yayınlanmasından itibaren on beş gün içerisinde bütün üyelerimize Komisyon Başkanlığımız aracılığıyla iletebilirsiniz.

Şimdi, geneli üzerinde söz almak isteyen üyelerimize söz vereceğim. Değerli üyeler, bu sözü bir kere vereceğim. Lütfen söz sırası geldiğinde zamanı da etkili kullanmak adına bütün konuşmanızı yapınız, sorularınızı da sorunuz.

Sayın Sertel, buyurun.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Zonguldak milletvekilleri, Polat Türkmen, Ünal Demirtaş ve Deniz Yavuzylmaz; 5 Zonguldak milletvekilinden 3'ü Komisyonunda. TTK ve Zonguldak neredeyse özdeşleşmiş bir durumda ve Zonguldak açısından da Deniz Yavuzylmaz TTK'ye oldukça destek veren konuşmalarıyla ilk kez eleştirisiz, önerileriyle hakikaten TTK'yi hem denetledi hem morallendirdi hem de Zonguldak Milletvekili olarak TTK'nin daha iyiye gitmesi için görüşlerini söyledi. Ben de geneli üzerinde çok uzatmadan, biraz kısa tutarak görüşlerimi açıklamak istiyorum ve bazı sorular sormak istiyorum, onların da yanıtını bana yazılı olarak verebilirsiniz.

Yoksul ailelere uzunca bir süredir kömür dağıtımı yapılıyor yani tabii, doğal gazın olduğu kentlerde artık kömürün kirleticiliği de tartışılır noktada ama bu kömürün yoksul ailelere dağıtılmasının bedeli de TTK tarafından karşılanıyor ve Hazine'den alınıyor. Yani Hazine bu konuda TTK'ye gerekli desteği veriyor. Ben bu doğrultuda şu soruları sorup yanıtlarını öğrenmek istiyorum: Kömür dağıtımının başladığı yıldan itibaren bugüne kadar fakir ailelere dağıtılması için hangi yıl ne kadar kömür verildi?

Hangi illere ne kadar kömür dağıtıldı? Hangi iller kömürden daha çok yararlandı? En az ve en çok yararlanan 5 ili bana bildirmenizi istiyorum. Tabii, Kurum tarafından verilen bu kömürlerin maddi olarak da bir karşılığı var, onun da dökümü bizim için önemli. Yani fakir aileler için başlayan bu projenin başladığı günden bu yana hangi yıl ne kadarlık kömür dağıtımı yapıldı bunu da öğrenmek istiyorum. Tabii ki yoksulluk, çalışma hayatı içerisinde iş vermek ve insanları çalıştırmak çok doğru olan yani üretime katmak doğru olan ama ülkemizde ne yazık ki 2002 yılında başlayan ve yaklaşık 3 milyon civarında insan sosyal yardımlardan yararlanırken bugün pandemi öncesi bu rakam 17 milyona yükselmışti, pandemiyle birlikte inanın Türkiye’de sosyal yardımlardan yararlanmak isteyen insanların sayısı 25-30 milyona yükseldi.

Tabii, siz kömür dağıtıyorsunuz, bu kömürün bir de Hazinesen parasının tahsili var. Onları tahsil edebildiniz mi, Hazine size gerekli kömür dağıtımının bedelini verebildi mi? Bir de 2018 yılında Sayıştay raporunda Zonguldak, Bartın, Karabük ve Düzce illerindeki yoksul ailelere yapılan 19,6 milyon lira tutarındaki kömür dağıtımından bahsediliyor. Bu illere özel olarak fazladan bir dağıtım yapıldığı için mi Sayıştay buna dikkat çekti? Bunu öğrenmek istiyorum yani 19,6 milyon lira tutarındaki bir kömür dağıtımı olmuş bu 4 ile. Söylediğim gibi yani en çok kömür yardımı alan 5 il ile en az yardım alan 5 ili sıralarsanız biz oradan bazı çıkarımlar yaparız.

Bu kömür yıkama, zenginleştirme işlerini de özel firmalara ton başına dolar üzerinden yaptırıyorsunuz. Doların da son iki yılda hele son dönemde hızlı bir artışı var yani bugün de 8 lirayı geçti, 8,30 civarına dayandı, bu civarda yürüyor. Şimdi, bunu dolar olarak yıkama ve zenginleştirme işinde zarar ettiğiniz gerçeği de var yani dolar olarak devam ediyor musunuz etmiyor musunuz bilmiyorum. TTK’nin Kurumda doğrudan temin veya ihale yoluyla hangi işleri döviz üzerinden verdiğinizi öğrenmek istiyorum yani bu döviz üzerinden verilen işler Kurumu zararlar uğratmıyor mu? Ayrıca sabit kur mu uyguluyorsunuz yoksa piyasa koşullarına uygun bir anlaşma mı yapıyorsunuz? Yani dolar arttıkça sizin ödemeniz mi artıyor, dolar azaldıkça sizin ödemeniz mi azalıyor? Buna göre son üç yılda döviz üzerinden verdiğiniz ihaleleri ve kurdan kaynaklı olan toplam ne kadar zararınız var onu öğrenmek istiyorum. Ama asıl sorum şu: İhaleler niye Türk lirası üzerinden yapılmıyor? Mesela TÜRKİSAT’ta da aynı soruyu soruyorum, yerel televizyonlara kiralama bedeli olarak hep dolar üzerinden veriyorlar. Bir ara ısrarla TÜRKİSAT Yönetim Kuruluna söyleye söyleye doları sabitlemiştik ama sabitledikleri yerden tabii, dolar yükselince tekrar yukarıya çektiler ve yerel televizyonlar dolar üzerinden ödedikleri için hem uydu kiralalarını ödeyemez noktaya geldiler hem de büyük sıkıntılara düştüler. Doları baz almanızın asıl amacı ve nedeni nedir? Yani bunu dış kaynaklı bir faaliyetle mi yürütüyorsunuz ki dolar üzerinden yapıyor, onu öğrenmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Vekilim.

Sayın Demirtaş, buyurun.

Misafir milletvekillerimiz beş dakikayla sınırlı, onu da tekrar hatırlatayım.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Vallahi ben rica edeceğim, en az on dakika konuşmak için. Bugün zaten bizim gruptan çok fazla katılım da yok, Zonguldak için son derece önemli bir kurum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki, öyle bir teamül yok ama buyurun.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Türkiye Taşkömürü Kurumunun değerli bürokratları, Sayıştayın değerli denetçileri ve tüm hazırın; sözlerime başlamadan önce hepinize sevgi ve saygılarımı sunuyorum.

Bugün hem Türkiye için hem de Zonguldak için son derece önemli olan bir kurumu konuşuyoruz, Türkiye Taşkömürü Kurumunu konuşuyoruz. Türkiye Taşkömürü Kurumu aynı zamanda önemli olduğu kadar da stratejik bir kurumdur. Özellikle ağır sanayide, demir çelikte ve pek çok sektörde taşkömürü kullanımı yaygın olarak devam etmektedir. Zonguldak açısından da tabii ki Türkiye Taş Kömürü Kurumunun çok daha özel bir önemi vardır. Zonguldak, 1829 yılından bugüne kadar 192 yıllık geçmişiyle kömürle bütünleşmiş ve kömürle var olmuş bir kenttir ve bugün itibarıyla da yine ekonomisi, istihdamı büyük oranda kömüre bağlı olan bir kenttir. Bu sebeple Türkiye Taş Kömürleri Kurumu bizim için ve Zonguldaklılar için son derece önemlidir.

Değerli arkadaşlar, Türkiye Taşkömürü Kurumu, Türkiye'nin ihtiyacı olan koklaşabilir taş kömürünü verimli ve etkili şekilde çıkarabilecek tek kurumdur. Ancak, baktığımızda böyle bir durum gerçekleşebiliyor mu? Maalesef gerçekleşmiyor. Yılda yaklaşık 38-39 milyon ton tüketimimiz var tüm Türkiye'de, bunun yaklaşık 6-7 milyon tonu koklaşabilme özelliğine sahip, ağır sanayide kullanılan, demir çelik sektöründe kullanılan taşkömürü, yüksek kalorili taşkömürü. Ama bakıyoruz, maalesef Türkiye Taşkömürü Kurumumuz bunu çıkartamıyor yani yıllık 6-7 milyon ton ihtiyacımız olmasına rağmen şu anda herhâlde 2020 yılı için 700-800 bin tonluk bir rakam telaffuz ettiniz yanlış hatırlamıyorsam Sayın Genel Müdürüm, son derece düşük bir rakam. Yani koklaşabilme özelliğine sahip olan taşkömürünün onda 1'ini ancak üretebiliyoruz. Bununla ilgili Sayıştay raporlarını incelediğimizde Kurumun işçi açıkları kapatılmadığı için üretiminin düştüğünü, üretim düştükçe Kurumun zarar ettiğini, Türkiye Taşkömürü Kurumunun iç piyasadaki ihtiyacı dahi karşılayamadığının tespit edildiğini görüyoruz. Oysa, Türkiye Taşkömürü Kurumunu ayağa kaldırmak her zaman mümkündür. Eğer, Kurumu ayağa kaldıracak, üretimi artıracak bir şeyler yapılmazsa Kurumun faaliyetlerini kesintisiz sürdürmesi de ileride mümkün olamayacak bir noktaya gelecektir. Bunu da bize Sayıştayın 2017 yılı raporu 117'nci sayfasında açıkça söylenmiştir. “Yıldan yıla üretimin düşmesini ve maliyetlerinin artması nedenlerini inceleyin.” diyor ve “İşgücü verimliliklerini ve üretimin artırılmasına yönelik önlemler alın, uygun çalışma yöntem ve çalışma düzeni sağlayın. Üretim maliyetlerini düşürecek önlemleri alın, aksi takdirde artan bilanço zararlarıyla Kurumun faaliyetlerinin kesintisiz yürütülmesi ileride mümkün olamayacaktır.” deniliyor. Bu, son derece önemli ve kritik bir uyarıdır.

Sayıştay raporlarında dikkat çeken bir başka uyarı daha vardır: “Uzun yıllardan beri stratejik planlama yapılmadığı için Kurumun geleceğinde bir belirsizlik söz konusudur. Bu nedenle de Kurumda çalışması gereken norm kadro sayısının bir türlü belirlenemediğini” ifade etmişlerdir.

Değerli milletvekilleri, Kurumun işçi sayılarına baktığımızdaysa çok önemli açıklar görüyoruz. 2017'de çalışan işçi sayısı 7.575; 2018'de 8.557; 2019'da Kurum çalışan sayısı 7.947. 2009-2019 yılları arasındaysa tam on yıl boyunca Kuruma toplu bir işçi alımı yapılmamıştır. 2019 yılı içinde peyderpey alınan 1.500 işçi ise ihtiyaca cevap vermemiştir, işçi alımlarından dolayı bir memnuniyet duyuyoruz ve bunu da çok yetersiz görüyoruz, bu alımların artırılması gerektiğini düşünüyoruz. Ancak, bu işçi alımına rağmen 2016'dan 2019'a kadar toplam 2.613 işçi Kurumdan ayrılmış, dolayısıyla toplam norm kadronun 14 bin olduğunu da düşünürsek bu işçi açıkları bir türlü kapanmıyor ve bundan dolayı da üretimde bir artış olmuyor ve az önce de ifade ettiniz “Ciddi zararlar var.” diyorsunuz, bu işçi zararlarının da çok fazla olmasından kaynaklanıyor.

İş kazalarıyla ilgili de birçok sorun var. Daha yeni bir işçi arkadaşımız kaybettik, Allah'tan rahmet diliyorum buradan. Üretim faaliyetlerinde iş kazaları da maalesef işçi açıkları çoğaldığı için iş kazaları da artma eğilimi gösteriyor. Bu tespitlerin tamamı da Sayıştay raporlarında var. 2019 Sayıştay Raporu'nda, 54'üncü sayfada bakın ne diyor: “Kuruma bağlı müesseselerde iş zorluğu nedeniyle kanuni gerekliliklerin yerine getirilmesi durumunda işçilerin derhâl emeklilik hakkını

kullanması nedeniyle azalan işçi, kömür kazı faaliyetlerinin yapıldığı ayaklarda yeterli sayıda işçi tertip edilemediği, ocaklarda konsantrasyona gidilemediği ve bu durumun başta iş güvenliği olmak üzere üretim ve iş gücü verimliliğini düşürdüğü görülmüştür.” diyor. Yine 2018 Sayıştay Raporu’nda “Üretimin son yıllarda giderek düşmesi ve program hedeflerinden düşük gerçekleşmesinde etkili olan sebeplerin ilk sırasında son dokuz yıldır toplu işçi alımının yapılamaması, bu süre zarfında emekliler nedeniyle işçi sayılarının giderek azalması, kamu finansman kararnamelelerinde belirtilen sayıda işçi alınamaması, ayaklarda yeterli sayıda işçi tertip edilememesi.” ifade edilmiştir. 2017’de yine benzer değerlendirmeler söz konusudur.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, Sayıştay raporlarında ifade edildiği gibi işçi açıkları nedeniyle üretim de düşmektedir. Zonguldak havzasındaki kömür rezervinin 1.5 milyon ton olduğu ifade edildi. 1920’lerde 600 bin ton, 1940’larda 3 milyon ton üretim yapılırken 2016 yılında satılabilir kömür üretimi maalesef 911 bin tona gerilemiş, yine 2017 yılında 1 milyon ton hedef olmasına rağmen 870 bin tona gerilemiş, 2018 yılında 900 bin hedeflenmiş, 686 bin tonu üretilmiş, 2019 yılında 1 milyon ton hedeflenmiş ve 734 bin üretilmiş. Yani, bir hedef var ama hedeflerde de bir yanılğı var, bir sapma var. Yani, TTK’nin üretimi son iki yılda yaklaşık 200 bin ton daha düşmüş. Oysa, özel sektörün sahalarına baktığımızda daha düşük işçi sayısı ile daha fazla üretime gitmiş. Yani, değerli arkadaşlar, burada bir sorun var, ya bu sorunun adını doğru tespit etmemiz lazım. Evet, konunun uzmanısınız, yani mühendislik alanında eğitim almışsınız ama tabii, biz bunun bürokratik sorun olarak görmüyoruz sadece, burada bir siyasi bir zihniyet sorunu olduğunu görüyoruz. Kişisel kanaatimiz, ikisi birlikte değerlendirildiğinde, yani siyasi zihniyet sorunuyla bürokratik sorunun birlikte değerlendirdiğimizde bunu bir masaya yatırmamız gerektiğini düşünüyorum.

Yine, az önce Sayın Genel Müdürümüz ifade etti, 2020 yılında Kurumun 1 milyar 298 milyon zarar ettiğini ifade etmiştir. 2015’ten beri Türkiye Taşkömürü Kurumunun KİT Komisyonu toplantılarına katılıyorum değerli arkadaşlar ve sürekli aynı tespitleri konuşuyoruz, aynı şeyleri konuşuyoruz ama sonuç değişmiyor ve tam tersine sonuç olumsuz olarak değişiyor. Yani, sürekli işçi açıkları geriliyor, üretim geriliyor ve zarar artıyor. Yani, üretimdeki düşüşe baktığımız zaman gerçekten trajik bir düşüş var. Yani, belki geçen sene Covid-19 salgınından kaynaklanan bir şey söylenebilir, iki aylık üretim eksikliği söylenebilir ama geneline baktığımızda 2002 yılından beri çok ciddi bir trajik düşme var. İhtiyaç var mı? İhtiyaç da var. Yani niye bunu artıramıyoruz ben bunu anlayamıyorum.

Şimdi, bakın, şurada baktığımızda Zonguldak’ta bugün itibarıyla, kömürün başkentinde kömür almaya kalkıştığımızda kömür bulamıyorsunuz, yani Zonguldak kömürü yok. Yani, birisi kömür satın almak istese kömür bulamıyor. Bakın, yeryüzünde 1.5 milyon ton taşkömürü var, yeryüzünde çıkmış, çıkarılmış kömür yok. Yani, bu kömürü çıkarmak, Türkiye Taşkömürü Kurumunun öncelikli görevi. Bunu niye çıkartamıyoruz? Sebepleri belli, Sayıştay raporunda da defalarca bunlar ifade edilmiş ama yapmıyoruz bunu, bu yapılmıyor. Demek ki burada bir siyasi irade eksikliği söz konusu, yani AK PARTİ iktidarı yerli kömürün artırılmasını, üretimin artırılmasını istemiyor diye düşünüyorum ve bürokratik kadrolar da siyasi iradeye bağlı kaldığı için buna bir çözüm üretemiyorlar diye düşünüyorum.

Bakın, şu anda termik santrallerde ve demir çelik fabrikası var iki tane biliyorsunuz Karabük’ü de Zonguldak’ın içine alalım bölgemizde... Maalesef kömür bulamıyorlar ve bakın nereden geliyor kömür? Kömürün başkentine Kolombiya’dan geliyor, Rusya’dan geliyor, Güney Afrika’dan geliyor, Kanada’dan geliyor. Yani, bizim için bence çok üzerinde düşünülmesi gereken üzücü bir durum diye değerlendiriyorum bunu. Şimdi, mevcut anlayışla 2019 yılında demir çelik sektöründe 6 milyon tonluk

taş kömürü ihtiyacının sadece TTK 231 bin tonunu yani, yaklaşık yüzde 4’ünü karşılayabilmiş. Yani, bir damla bile değil, o kadar düşük bir rakam ki. Demek ki Kurum, amacına uygun bir şekilde üretim yapamıyor. Oysa, ihtiyacımız var mı? Var.

Şeyde de var yani, sadece demir çelik sektörünü kastetmiyorum, diğer sektörlerde de var, termik santral olarak, termik santrallerde de ihtiyacımız var, yakacak olarak da ihtiyacımız var. Yıllık 4-5 milyar dolar civarında ortalama her sene ithalata para ödüyoruz, cari açığımızı artıran bir etken, onun için bunu bizim bir şekilde düzeltmemiz gerekiyor.

Bakın, 2018 yılı Sayıştay Raporundaysa bu olaya vurgu yapılmış: “Hammaddeye yakınlığı nedeniyle demir çelik endüstrisi Zonguldak ve çevresine kurulmuştur. Geçmişte demir çelik sektörünün kömür talebinin yüzde 60’ı Zonguldak havzasındaki yerli üretimle karşılanmaktayken bugün, bu talebin yüzde 10’unu karşılayamayan ve stratejik önemini yitirmiş olması, bu havzanın teknolojik gelişmelere paralel olarak her türlü AR-GE faaliyetleriyle yeniden ele alınmasının gerekliliğini ortaya koyan çarpıcı bir durumdur.” Yani, bu Sayıştay raporunu düzenleyen arkadaşlarımıza teşekkürlerimi sunuyorum, her iki 2018-2019 raporunda da çok doğru tespitler var, bu tespitleri bizim değerlendirmemiz lazım ama öncelikli olarak da bürokratik kadrolardan önce siyasi iradenin bunu ortaya koyması gerektiğini düşünüyorum.

Değerli arkadaşlar, yine, şunu ifade etmek istiyorum: Az önce gözümde kaçmış -rakamlardan bir örnek- ÇATES’in ihtiyacı olan 1,6 milyon tonun da 397 bin tonunu yani yüzde 24,8’ini sanırım TTK karşılamış. Bakın, ÇATES sadece termik santrallerden birisi, diğerini konuşmuyorum, onun bile yüzde 24’ünü karşılayabilmişiz yani üretim gerçekten çok düşmüş durumda. Bu anlamda, Türkiye Taşkömürü Kurumu bizim gözbebeğimiz. Ben de bir madenci çocuğu olarak, bir Türkiye Taşkömürü Kurumundan maaş almış bir babanın evladı olarak kurumun bu hâle düşmesinden dolayı çok büyük bir üzüntü içindeyim, onu özellikle ifade etmek istiyorum ve kurumun ayağa kalkması için de üzerimize ne düşüyorsa o görevi yapmaya hazırım, parti olarak da hazırız, yeter ki üretimi artıralım, işçi açıklarını giderelim ve yeni bir durum ortaya koyalım. Bunun için, bakın, Türkiye Taşkömürü Kurumunun stratejik ürün olan taş kömürü üretimini artırabilmemiz için bir defa kurumun içinde bulunduğu bu belirsizlik açmazını ortadan kaldırmamız lazım ve Türkiye’de taşkömürü politikalarının öz kaynaklara dayalı sürdürülebilir bir biçimde yaşama geçirebilmesi için Zonguldak havzasının havza madenciliği ilkelerine uygun şekilde yeniden yapılandırılması gerektiğini düşünüyoruz. Havzanın ulaşılabilir hedeflere yeniden ulaşabilmesi için yeniden planlanması ve istihdamı artıracak politikaların da bu planlamada yer alması gerektiğini düşünüyoruz.

Daha önceki raporlarda vardı, Türkiye Taşkömürü Kurumunun kendi öz kaynaklarıyla çıkarılabilecek üretim hedefi 5 milyon tondur yıllık. Aynı zamanda da özel sektörün de 5 milyon ton üretim yapabilecek bir imkânı vardır. Dolayısıyla, yıllık 10 milyon ton bir taşkömürü üretimi hedefini bizim sağlamamız gerektiğini düşünüyorum. Bu anlamda, hem cari açığın düşmesine çok büyük yarar sağlayacaktır hem milli kaynakların ekonomiye kazandırılmasının da cari açığın düşürülmesi çok daha yararlı olacağını düşünüyorum. Bu anlamda, bu hedeflere ulaşılabilmesi için özel sektörün de üretime katılımı ve havza bütünlüğünü ve tek elden yönetim ilkesini bozmadan bu hedefleri gerçekleştirmemiz gerektiğini düşünüyorum.

Yine, dediğim gibi, bu hedeflere ulaşabilmek için stratejik bir planlama yapmamız gerektiğini, bu planlamadan sonra norm kadro üretim işçisi açıklarını gidermemiz gerektiğini düşünüyorum ve -az önce Genel Müdürümüz de ifade etti yarı mekanizasyon yatırımları yapılmıştır- bu yarı mekanizasyon yatırımlarını da hızlandırmamız gerektiğini düşünüyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Toparlayalım lütfen.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Bitiriyorum, bitiriyorum.

Teşekkür ederim sabrınız için Sayın Başkanım. Ve, kurumun siyasetin müdahaleleri dışında bırakılarak özerk bir yapıya kavuşturulması gerektiğini düşünüyorum. Bakın, özel sektör, kömür madenciliği redevansçılar zarar etmeden üretimi gerçekleştirebiliyor, Türkiye Taşkömürü Kurumu da bunu yapabilir. Bu donanım ve birikim Zonguldak'ta vardır, insan kaynaklarımızda vardır, yönetim kadrosunda vardır ama bunun için bir siyasi irade değişiminin, bir siyasi irade devriminin şart olduğunu düşünüyorum. Bu hâliyle bakın, beş yıldır aynı şeyleri konuşuyoruz. Hep dramatik düşünüş var ve sonuç yok.

Onun için sözlerimi tamamlarken sabrınız için de çok çok teşekkürlerimi sunuyorum, saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Vekilim.

Buyurun Sayın Yaşar.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) - Değerli Başkanım, Türkiye Taşkömürü Kurumunun değerli yöneticileri; ben de çalışmalarınızda başarılar diliyorum.

Tabii, Zonguldak'ta bizim milletvekilimiz yok ama bizim de her milletvekili çıkaramadığımız illeri temsilen milletvekillerimiz var. Zonguldak'ı da Parlamentoda partimiz adına ben temsil etmeye çalışıyorum. Dolayısıyla, hep 3 ifade ediyordun Atilla Abi, Zonguldak'ın demek ki 4 milletvekili var benimle beraber.

Şimdi, tabii, dolayısıyla, hakikaten Zonguldak'ta kömür dediğimiz zaman bir kültür... Yani hem sanayi açısından hem yaşanan hayatlar açısından her şey kömüre endeksli; düğünler, merasimler, alışverişler, okul alışverişleri tamamı kömüre endeksli, kömürden elde edilecek paralarla bütün bu işlemler yapılıyor. Tabii, uzunca yıllardır da bir üretim yani taşkömürünün kurulduğu günden bu tarafa da bir seremonisi var. Özellikle, 2002'den başlayan... Mesela, Türkiye Taşkömürü İşletmelerinin 2002 yılındaki üretimi 2 milyon 244 bin 385, özel sektörün de 74.647 yani toplamda 2 milyon 319 bin ton üretimi var. Şimdi, normal şartlar altında tabii, bu sanayi türü bir kömür. Sizin de ifade ettiğiniz gibi 7.200 ve 6.200 kilokalori arasında enerji değeri var. Bugün, demir-çelik işletmelerinin -gerek Ereğli Demir Çelik İşletmeleri gerek Karabük gerekse İskenderun Demir Çelik İşletmelerinin- bu kömürü kullanmaktan fazla da bir şansı yok. Dolayısıyla, sanayi de Türkiye'de geliştiğine göre sanayinin gelişmesi oranında kömür üretiminin de artmasını doğal olarak bekleriz ama 2002'deki rakamların maalesef, bugün 2019 yılında biz sadece ve sadece üçte 1'ini üretebiliyoruz. Şimdi, buradan hareketle diyorum ki, arkadaşlarımız da ifade ettiler: Bugün, Türkiye'nin maalesef, ihracatın ithalatı dengelemesi açısından yerel kaynaklara yerel üretimlere muhakkak önem vermesi gerektiğini... Bütün Parlamentodaki arkadaşlar, kürsüye kim çıksa hep bunun adına “üretim” diyor. Dolayısıyla, üretimi artırmamız lazım gelir diye hepimiz konuşuyoruz.

Maden üretiminde de sizin dışarıya bağımlılığınız az yani biz bugün otomotiv ihracatında belli rakamlarla yani yüksek oranda ihracat yapıyoruz ama bunun yaklaşık yüzde 75-80'i oranında da ithalat yapıyoruz, onun üzerine yüzde 20 bir ilaveyle ihracat yapıyoruz. Hâlbuki, kömürde öyle değil yani daha çok giderlerinin tamamı TL cinsinden ve de yerli. Demek ki buna bizim önem vermemiz lazım.

Netice itibarıyla, bugün, ihtiyacının yüzde 10'unu bile karşılayamadımıza göre bir ürün düşünün ki ne üretirseniz üretin buna karşı bir talep var. Dolayısıyla, bunu maksimum oranda üretmenin yollarını aramamız lazım. Tabii, sabahtan beri siz de bunları ifade etmeye çalışıyorsunuz.

Tabii, Deniz, genelde eleştirir ama bugün verdiği rakamlarla diyor ki: “Türkiye Taşkömürü İşletmeleri emin ellerde.” Biz her şeyden önce bundan mutluluk duyarız yani kendini bu işe vakfetmiş... Yani özellikle yaptığınız çalışmalarla onu ifade ediyorsunuz ama artık bunun sonuçlarını görelim. Bu milletin bunu beklemeye tahammülü kalmadı. Şimdi, biz, hep bu aşağı düşüşü... Bilmiyorum yani çalışanlarla işte 14 bin norm kadronuz var, işçi sayınız da azalıyor. Buradan ben şu sonucun çıktığına inanmıyorum: İşçi sayımız düşüyor, dolayısıyla kömür üretimimiz de düşüyor gibi bir mantığı ben -hani biraz da sanayinin içinden gelen biri olarak- doğru bir yaklaşım olarak görmüyorum. Sanki, daha çok işçiyle alakalı değil yatırımla alakalı, modernizasyonla alakalı gibi algılıyorum çünkü hani Türkiye’deki ocakların -bu Zonguldak ziyaretlerimizde söylediği arkadaşların- diğer Avrupa’daki ocaklar gibi böyle yatay değil, bizde belli açılarla, işte belli zonlarda bu şey üretiliyor, dolayısıyla Avrupa’nın üretim maliyeti düşük, bizim üretim maliyetlerimiz bunlara göre farklılık gösteriyor, daha yüksek. Dolayısıyla, bizdeki kömürün üretim maliyeti bu manada daha çok teknolojiye dayalı, teknolojik çalışmalar sonucunda üretimi artırabiliriz diye bir kanaat var.

Bugünden itibaren de bunun adına siz “mekanizasyon çalışması” diyorsunuz, işte belli fazlara ayırıyorsunuz. Artık, bu, bir an önce başlamalı. Tabii, bu mekanizasyonda da sizin kömür üretiminin yanı sıra benim ilgimi çeken maden makineleriyle ilgili üretiminizdir. Cumhuriyet Dönemi’yle beraber bu müesseseler kurulurken bu müesseseleri kuran fabrikalar da yanı sıra inşa edilmiştir. Bunu şeker fabrikalarında da görmeniz mümkün, TEMSAN’larla enerji sektöründe de görmeniz mümkün yani dolayısıyla biz, Türkiye Taşkömürü Kurumu sadece kömür üreten bir kurum değil, bunun yanı sıra maden makineleriyle de Türkiye’de bir ilk. İşte yangına karşı özel tedbirleriniz var. Dolayısıyla bu alanın da geliştirilmesi lazım. Maden makineleri fabrikası üzerinden bu mekanizasyon çalışmalarını yapabilirsiniz. Yani bunun yanı sıra, özellikle -mesela ben OSTİM’den biliyorum, uzun yıllardır sanayi odalarında, ticaret odalarında yönetici olarak çalıştım- sizin burada da ifade ettiğiniz makinelerin, tahmin ediyorum, önemli bir kısmı, abartılı söylemeyeyim ama yüzde 70’ini, 80’ini, belki 90’ını – bunu siz daha iyi bilirsiniz- Türkiye’de üretmek mümkün. Dolayısıyla hem yerli sanayiye canlandırmış oluruz, onun devamında da biz taş kömürüne “yerli kömür” dersek yine bunun üretimini de artırmış oluruz. Dolayısıyla bu rakamlar içerisinde sizin yatırım maliyeti olarak orta yere koyduğunuz rakamı ben düşük buluyorum yani 128 milyon yaptığınızı söylüyorsunuz, 143 milyon da planlamanızda var, yaklaşık 171 milyon yatırımın bu alan için uğraştığınız rakamsal büyüklüklere baktığınız zaman çok da yüksek olmadığını ben düşünüyorum. Dolayısıyla bu alana süratle, hiç vakit kaybetmeden yatırım yapılmalı. Sizin söylediğinize göre, mevcut 2021 yılı sonu itibarıyla 685 metreye ulaşıyorsunuz, daha 2.600 metreye ulaşmanız için yaklaşık hani üçte 1’i gibi... Yani bu alanda –arkadaşlarımız da ifade ettiler- size net destek verilmesi lazım geldiğine ben canıgönülden de inanıyorum, bu konuda kurum kesinlikle desteklenmeli.

Yine, bunun devamında iş güvenliği... Yani, hakikaten, özellikle –Deprem Komisyonunda olan arkadaşlarımızda var- biz Türkiye Taş Kömürü Kurumunun bu kurtarmayla ilgili çalışanlarını da Deprem Komisyonuna davet ettik, dinledik, gerçekten bu konuda uzman yani bu konuda da bir önder. “Maden makineleri” derken arama kurtarma faaliyetlerinde de çok ciddi deneyimi ve de birikimi var. Dolayısıyla bu, diğer kurum ve kuruluşlarda da çok ciddi örnekler oluşturacaktır. Bu konuyla ilgili de mesela çok ciddi eğitimler verebilirsiniz, bunu bile bence bir miktar nakde tahvil edebilirsiniz.

Tabii, bu üretimlerden bahsederken özel sektörün üretimleri artıyor yani sizin üretiminiz düşerken özel sektörün üretimleri artıyor yani 2002’de 74 bin olan özel sektörün üretimi, bugün 472 bin. Şimdi, arkadaşlarımızın da ifade ettiği gibi, özel sektör bu alanda para kazanıyor ki çalışıyor, devam ediyor. Onların da teknolojiye normal şartlar altında ihtiyacı olması lazım. Bu arada onlar neredeyse -2019 rakamları var- 472.432 ton üretmişler, siz 734 bin ton üretmişsiniz yani önümüzdeki yıllarda size

de yetişebilirler. Onlar da teknolojik yatırım da yapıyorlar mı? Onların üretimleri arasında nasıl bir ilişki var yani teknolojik üretim mi yapıyorlar yoksa geçmişten gelen geleneksel üretime devam mı ediyorlar? Tabii, özel sektörün özellikle çalıştırdığı işçiler açısından ödediği rakamlardan kaynaklanan, tahmin ediyorum, maliyete çok ciddi yansımaları vardır çünkü siz diyorsunuz ki: “Bizim ürettiğimiz bir tondaki işçinin maliyeti maliyetin yüzde 60’ına tekabül ediyor.” Herhâlde bunun özel sektörde yüzde 20-25 civarında olma ihtimali yüksek çünkü onların çalıştırdığı rakamlarla sizin çalıştırdığınız rakamlar arasında da ciddi farklar var, ondan kaynaklanıyor olabilir ama onunla ilgili tedbirler de alınabilir diye düşünüyorum.

Özellikle maden şehitleriyle ilgili... Geçmişte bir gelenek vardı, madende maden şehidi olmuş arkadaşlarımızın, işçilerimizin, onların ailelerinden birinin işe alınmasıyla ilgili. Bu işe alınma konusu bizim Zonguldak ziyaretlerimizde de daha çok önümüze geliyor. Bu, vefadır yani her kurumda bu tür ilişkiler olur. Asker şehitlerimizin de yakınları kurumlarda değerlendiriliyor, her alanda bunu değerlendirmek mümkün, maden şehitlerinde olur, sağlık şehitlerinde olur yani bu ülkenin kurumsal mücadelesinde hayatını kaybeden herkesin bir yakınının ülkenin diğer kurumlarında değerlendirilmesi bir vefadır. Dolayısıyla maden konusunda da değerlendirilmesini şahsen destekliyorum.

Yine, kaçak kömür rezervlerinden, kaçak kömürden bahsediyorsunuz; bu da her geçen gün artıyor. Hâlbuki bugünkü teknolojiyle bunların tespiti çok kolay. Yani bugün Ankara’da siz 1 kamyon hafriyatı ruhsata bağlı olmadan bir yerden bir yere götürmeye kalkın, bunu denetleyenleri anında karşınızda görürsünüz. Yani bu devirde “Biz kaçak kömürün üretimini engelleyemiyoruz.” demeyi benim kabullenmem mümkün değil. Bugün bir sürü sistemler var, bu sistemleri kurduğunuz takdirde eleman bile istihdam etmenize gerek yok. Mevcut yapı üzerinden insanlar artık evlerimizin içini gözetlerken koskoca alanlarda “Bu işi yapamıyoruz. Dolayısıyla kaçak üretim devam ediyor.” mantığını ben şahsen benimsemiyorum. Dolayısıyla bunun önüne geçmek mümkün diye düşünüyorum.

Redevanslarla ilgili şeyler var yani bunu, tabii, üretilen miktar üzerinden buradaki kayıtlarda çok fazla göremedim. Yani kurumun buradan elde ettiği gelirler ne kadar? Üretilen ürün üzerinden mi redevans alıyorsunuz, yoksa ton başına mı? Herhâlde ton başına bir rakam alıyorsunuzdur muhakkak. Yani oradan elde ettiğiniz gelirlerin toplamı ne kadar? Bazen öyle oluyor ki “Biz üretmeyelim, özel sektör çıkarsın, buradan elde ettiğimiz gelirler bizim ürettiğimizden daha fazla gibi bir sonuç da çıkabilir.” Tabii, devletin üretim maliyetleri yüksek bile olsa yani bunun muhakkak, kesinlikle üretilmesi lazım, özellikle bu yer altı kaynaklarımızın değerlendirilmesi lazım.

İşte, Fransa’da insanlar tavuk üretiminden zarar ediyor ama üretiyor, domatesi üretiyor ama çöpe atıyor. Bugün Japonya, pirinci gelip bizim Samsun’dan 3 liraya 4 liraya almak yerine 4-5 dolara mal ediyor ve üreticisini destekliyor; bununla ilgili bir girdisi yok. Bu tür kurumların muhakkak ve muhakkak yaşaması lazım. Son dönemlerde duyuyoruz, özellikle Çinlilerin zaten dünyanın her yerinde bu tür yer altı zenginliklerine ilgileri var, tabii, bunların maden konusunda özellikle derin işletmelerle ilgili tecrübeleri var. Biz bunların tecrübelerinden istifade edelim, ondan sonra da kovalayalım, memleketlerine gitsinler.

Zaten bugünde biz gittik, protesto ettik. Yani yeri gelmişken söyleyeyim, bugün Uygur Türklerine Çin’de yapılanları görüyoruz. Biz gittik, bugün onları Çin Büyükelçiliği önünde de telin ettik.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Sayın Yaşar, toparlayalım.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Toparlıyorum Başkanım.

Teknolojilerinden istifade edelim ama yer altı kaynaklarımızın üçüncü dünya ülkelerine devrine karşıyız, sizlerle beraber, hep beraber karşı olalım.

Tabii, bir şey de var, bu Varlık Fonuna devredilince sanki bu kurumların başına bir iş gelecek diye de imtina ediyoruz. Ümit ediyoruz ki bu hassasiyeti Hükûmet de gösterir.

Her geçen yıl zararınız var, ben üzerinde durmuyorum. Ben bugünkü toplantıyı -hani böyle havuzun dibine vurursunuz, ondan sonra yükselmeye başlarsınız- dönüm noktası olarak algılıyorum. Ben diyorum ki bu toplantıdan sonra hem zararların azaldığı, artık aradaki makasların küçüldüğü ve Türkiye Taşkömürü Kurumunun da kâr edeceği günlerin yakın olduğunu düşünüyorum.

Tabii, Deniz'den dolayı torpil geçiyoruz, bugün pozitif düşünüyoruz yani size bir de avans veriyoruz; onu da Sayın Genel Müdürüm söyleyeyim, her toplantı böyle geçmiyor.

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Arada da bizden dolayı yap.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Evet yani Polat Ağabey var, arkadaşlarımız var. Dolayısıyla bütün heyet olarak pozitif ayrımcılık yapıyoruz.

Çalışmalarınızda başarılar diliyoruz, ümit ediyoruz ki bundan sonraki toplantıda daha güzel şeyler konuşuruz.

Başarılar diliyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Yaşar.

Buyurun Sayın Gaydalı.

MAHMUT CELADET GAYDALI (Bitlis) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Genel Müdür, yanılmıyorsam, Şırnak Silopi de sizin sorumluluk alanlarınızdan biri. Ben bu sahalarla ilgili bir şeyler sormak istiyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Değil, Türkiye Kömür İşletmelerinin Sayın Vekilim.

MAHMUT CELADET GAYDALI (Bitlis) – O zaman vazgeçtim.

Teşekkürler, sağ olun.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Vekilim.

Buyurun Sayın Yavuzyılmaz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Sayın Genel Müdürüm, değerli Yönetim Kurulu üyeleri; şimdi birkaç konu üzerinden tekrar geçeceğim ve bazı yaptığınız çalışmalarını milletvekili arkadaşlarımla da paylaşmak istiyorum, size de önemini bir kez daha vurgulamak istiyorum.

Öncelikle bu kömür yıkama, zenginleştirme konusunun, bu garantili kömür yıkama işinin artık firmalar eliyle değil, TTK bünyesinde yapılmasının çok daha sağlıklı olacağını düşünüyorum. Böylece üretim planlamanızla birlikte yıkanacak kömürlerin de iş süreç akışının sizce programlanması daha mümkün olacak. Zaten bu teknik bilgiye sahip olan personel var. Halihazırda TTK'de mühendisler, yöneticiler de var. Böylelikle de bu filtrasyon yapılmadan zarara dönüşen ara ürünlerin farklı yöntemlerle satılarak haksız kazanç elde edilmesinin de önüne geçilmiş olur diyorum.

Şimdi, TTK bazı adımlar atıyor. Yani biz de milletvekilleri olarak o sürece katkı vermeye çalışıyoruz. Ben birkaç örnek vermek istiyorum. Örneklerden bir tanesi ATEX sertifikalı ürünler, yani alev yaymaz ürünler. Bunlar; işte şalterler var, devre kesiciler var. Sunumda da zaten gösterildi tablo hâlinde. Bunun ne kadar önemli bir adım olduğunu şuradan hareketle söyleyeceğim: Bu üretilen ATEX sertifikalı alev yaymaz ürünler Türkiye'de başka bir firma tarafından üretilmiyor. Yani tamamen yerli ve millî dediğimiz ve mühendislik becerisinin de yerli ve milli olarak, sürece katılarak üretilen, adeta Zonguldak'tan diğer şehirlere ihraç edilen bir malzeme kalemi. Eskiden taşkömürü de böyleydi. Aynı Zonguldak'ta üretilirdi, ihraç edilirdi, demir çelik fabrikalarında kullanılırdı, bu yüzden de sanayinin

lokomotifi olarak anılırdı. Şimdi TTK'yi ayağa kaldırmanın sadece taş kömürüyle ilgili olmadığını da görmek durumundayız. Yani taşkömürünün yan sanayilerinin de, sektörlerinin de aynı anda devlet eliyle geliştirilmesi gerekiyor. Bu bakımdan, bu ATEX sertifikalı ürünler çok kritik ürünler.

Bu konuyla ilgili birinci adım şöyle atıldı: Önce Kurum kendi ihtiyacını karşılayacak bir planlama yaptı, daha sonra bizlerin de girişimiyle birlikte BOTAS -yani dünya devi bir marka kendi alanında BOTAS- bu konuda koordinasyon içine girdi, siparişlerini verdi, testleri yapıldı, ağustos ayında da teslim edilecek bu siparişler. Bu çok kritik, BOTAS ayarında ve liginde olan tüm dünya markalarının da bu malzeme, ürünler dikkatini çekecektir. Dolayısıyla da BOTAS'ın da maliyetlerine de bir katkı yapacak tabii ki.

Aynı zamanda Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı yine satın alınacak firmalar, çalışacağı firmalar arasında TTK'yi de bu ATEX sertifikalı ürünlerle yazdı. Elektrik Üretim AŞ'yle benim de yaptığım görüşmeler var, yine Genel Müdürlüğün yaptığı görüşmeler. Doğal gaz santrallerinde yine bu ürünlerin kullanılmasına yönelik bir adım var. Türkiye Kömür İşletmeleriyle yine bir üretim süreci zaten halihazırda planlanıyor. Bu, birinci aşamada gerçekten devlet kurumları arasındaki koordinasyonun artırılmasıyla ilgili çok kritik, önemli bir adım ve bu hayata geçmiş durumda, şu anda süreçler ilerliyor.

Şimdi, ikinci bir adım var, o da şu: Madem bu ürün Türkiye'de üretilmiyor, üreten yok, yatırım da yapılmıyor ve bu, TTK'de üretiliyorsa bizim TTK'yi desteklememiz ve Türkiye'deki özel madencilik sahalarında da bu ürünlerin kullanılmasını sağlamamız gerekli. Bu ürünler tabii ki işçi sayısını yüzde 100 artırdığınızda, makine parkını yüzde 100 artırdığınızda birdenbire üretiminizi 2 katına çıkaracağınız bir üretim modeli değil. Mutlaka artar ama bunun "know-how"ının da aynı zamanda gelişmesi gerekli. Bu bakımdan şu anda özel sektöre ben de mümkün olduğunca yönlendiriyorum, tanıtıyoruz, kataloglarını gönderiyoruz ve bu anlamda bir hareketlilik başladı. Benim OYAK ERDEMİR'le de yakın zamanda yaptığım görüşmede, kendilerinin bu anlamda BOTAS gibi TTK'ye lokomotif olabileceğini hem kâr edebileceklerini hem de Kuruma da destek sağlayacaklarını yine paylaştık, konuştuk, bu ikinci adım.

Bir üçüncü adımda, ben KİT Komisyonunda dile getireyim, bütün milletvekili arkadaşlardan da bu konuda yardım isteyeceğiz, o da şu: Önce Karadeniz'e komşusu olan ülkelere bu ürünleri ihraç etme hedefini gerçekleştirmeliyiz. Hiç, 10 ülkeye birden ihraç etmekten hareket etmiyorum ilk başta, bir tanesine ihraç edelim. O modeli uygulayarak mutlaka biz diğerlerine de, pek çok ülkeye de bu ihracatı gerçekleştirebiliriz, yeter ki isteyelim.

Şimdi, TTK bu anlamda attığı adımlarla, aslında Meclisle de entegre olarak üzerindeki bu yıllardan beri olan sıkıntılı, hantal durgunluğu aslında atıyor. Yani onu ben bizzat görüyorum. Diğer taraftan, tabii, bu işlemi yapan arkadaşların, bunlar yer üstü işçilerinin ve özellikle TTK'nin merkez atölyesi dediğimiz bölümde çalışan yer üstü işçilerinin bu üretimi yaparken yaşadığı bazı sıkıntıları var. Sıkıntı, eşit işe eşit ücret konusu. Bu konuyla ilgili maden işçilerinin önerisi var. Diyorlar ki: "Biz belirli bir dönem işe alındık. Alınırken toplu iş sözleşmesine göre bize de sözleşme imzalatıldı." Sözleşmeye göre aynı tezgâhta aynı işi yaptıkları hâlde ve neredeyse kıdemleri arasında da doğru düzgün bir fark olmadığı hâlde, sırf o sözleşme imzalatıldığı için... Tabii, işsizlikten gelip de iş sahibi olmak istiyorlardı. O nedenle kiminin arasında yüzde 50'ye, 30'a varan maaş farklılıkları var. Tabii, bu da iş barışını etkiliyor. Yani biz, tam da böyle ATEX sertifikalı ürünler ürettiğimiz bir entegre tesise sahip TTK'de daha büyük adımlar atmaya planlarken eldeki kalifiye kadroyu da kaybetme tehlikesiyle de karşı karşıyayız. Böyle bir sıkıntı var. "Entegre tesis" dediğim de söylemesi kolay ama Türkiye'de sınırlı sayıda olan tesisler bunlar. Bir dönemin GAP projesi gibi Türkiye Taşkömürü Kurumu projesi aslında bölgede. Bir araba dahi üretebilecek tesislere sahip demek aslında. Ha, ama kârlı üretemez

ama bir prototip yapabilir mi? Yapabilecek donanımına sahip demek. Yani her şey var ama seri üretim yapamazsınız. Yani böyle bir durum. O nedenle de kritik ve stratejik dönemlerde çok işe yarayacak bir durum.

Ben bir örnek vermek istiyorum: Bu yer üstü işçileri çok şey mi istiyor diye ki onlar zaten belirli bir... Yani planlaması da var. Aslında ben, burada sendikalara da bir sitemde bulunacağım, yani büyük, üst yapılara. Yani sendikalar kendilerine bağlı böyle işçilerin sorunlarını çözüyorlar, aynı eşit işe eşit ücret de ama söz konusu TTK olduğunda bir kenara itiliyor ve gelecek vizyonu ile hareket etmek için bu kadar çaba harcayan bir Kurumun işçilerini adeta “çalışmayın, gidin” şeklinde bir duruma itiyorlar. Dolayısıyla çok makul planlamalarla yıllar içinde, bir planlama tablosuyla birlikte bu sorun aslında küçültülerek ortadan kaldırılabiliyor. Şu örneği vereceğim: Bu işçilerin, yer üstü işçilerinin TTK’de sorununu çözmenin maliyeti 17 milyon TL. Net, yani hiç böyle afaki konuşmuyorum, 17 milyon TL. Bir örnek: ATEX sertifikalı ürünleri üreten sadece tek bir atölyedeki yer üstü işçilerinin 2018 yılında sağladığı tasarruf, yani ithal etmek yerine kendisi üretip üretmekle bu ürünlerden sağladığı tasarruf 17.137.680 lira. Kurumun 2018 yılı Faaliyet Raporu. Yani zaten aslında bir hak etme de var ve burada motivasyonu artırmak gerekiyor.

Diğer bir konu: Madem Zonguldak’ta entegre tesisimiz var; var, işte belirli bir verimlilik ölçüsüyle çalışıyor. Eskiden yani belki 5 katı, 10 katı personelin çalıştığı yerde şu anda daha az... Ama bakın neler yapılabilir? Bu konuyla ilgili görüşme yaptık biz Makine Kimya Endüstrisi Kurumuyla ve ağır ve hafif silah gruplarının ürün parçalarının seri üretimi... Yani biz, Makine Kimya Endüstrisi Kurumuna aslında kardeş bir kurum oluşturuyoruz şu anda Zonguldak’ta. Böylelikle, bu seri üretime de Zonguldak... Yani işsizliğin had safhada olduğu, TTK’nin küçülmesine de bağlı olarak böyle bir durum oluştu. Böyle bir yerde savunma sanayisini Zonguldak’a getirmek için TTK’nin öncülüğünün olduğu bir süreç. Ümit ediyorum bu seri üretim Makine Kimya Endüstrisinin yetiştiremediği siparişler -ki silah sanayisinin özel sektörü de zaten yetiştiremiyor yani yetiştirse de beş katını da üretir, satabilir; öyle bir kurum Makine Kimya- sonrasında da özel sektörün de yine Zonguldak’ta bu anlamda harekete geçebileceği bir sektör. Dolayısıyla, bunu da ifade etmiş olayım.

Arama kurtarma ekipleriyle ilgili Bedri Vekilim de söylemişti, bir bilgi vermek istiyorum; BOTAŞ’la TTK arasında görüşmeler var. Hâlihazırda çalışan yer altı işçileri doğal olarak zaten yetişmiş arama kurtarmacılar aslında, tahlisiye ekibi dediğimiz ekipler ayrı bir eğitim alıyorlar ama onlar ağırlıklı olarak bu yangınlar ve zehirlenmeler gibi konularda ekstra ekipman kullananlar, onun dışındaki zaten hâlihazırda çalışan yer altı işçileri doğal arama kurtarmacı ve bugüne kadar Türk sanayisinin lokomotifleri olup kurtardılar, hayat verdiler. Bundan sonra olası depremlerde de nice canları, belki burada oturan milletvekilleri olarak bizlerin bile yakınlarını kurtarması için dua edeceğimiz kahramanlar yine onlar olacak. Sırf bu nedenle bile TTK’deki norm kadro açığının giderilmesi, yarın bir gün ah vah deyip pişmanlık duyacağımız bir olası deprem süreci için de bir katkı sağlayacaktır.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Toparlayalım.

DENİZ YAVUZYLMAZ (Zonguldak) – Şimdi toparlıyorum.

Aynı zamanda da Ankara Büyükşehir Belediyesinin de bir çalışması var, yine TTK’yle bir süreç başlatıldı ama Bakanlık izni bekleniyor. Orada da tabii, deprem olan ile müdahalede yani o ilin içinden arama kurtarma ekiplerinin gitmesi çok mümkün değil, kendileri de enkaz altında kalabilir veya yakınları. O nedenle ekiplerin İstanbul açısından konuşursak; İstanbul’a yakın bir başka ilden gelmesi ve koordinasyonunu da başka ilden yapılması önemli. Bu bakımdan emekli madencileri koordine ederek -ki bunlar binlerce- tabii, sağlık raporları alınarak, TTK’de de eğitim almaları sağlanarak, yani bir güncelleme eğitimi, bu anlamda TTK yine can verecektir, hayat verecektir diyorum.

Son bir konu benim size dilekçesini verdiğim konu Sayın Başkanım. O konuyla ilgili de ben TTK'nin Bakanlık; Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının nezdinde girişimlerde bulunmasını boynunun borcu olarak görüyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Önerge diyelim.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Evet, önerge.

O nedenle son bir dakika önergemi okuyacağım. Sonra konuşmamı...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Biz okuyacağız zaten. Okutacağım.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Peki, tamam.

O zaman ben milletvekili arkadaşlarıma ümit ediyorum; maden şehit aileleriyle ilgili sorunlarımız, sıkıntılarımız var. Bugün, KİT Komisyonunda biraz sonra okunup da oylanacak olan yani 2003 ve 2014 yıllarının dışında kalıp maden kazalarında şehit olanların ailelerine devlette istihdam hakkı tanıyan, 2003 ve 2014 arasındakilere tanındı çünkü bu ayrımcılığı ortadan kaldıran, onlara -yani babasız büyüdüler ama- bir nevi haklarını vermemizi sağlayacak olan bir adım atarsanız, bu, kardeşlerimize büyük bir moral olur. Bence bu konuyla ilgili çalışma yapacak Bakanlık yetkililerini ve yine diğer milletvekili arkadaşlarımızı da hem cesaretlendirir hem de buradan itibaren hiçbir siyasi partiye mal edilmeden bu konuda böyle onur duyacağımız, gurur duyacağımız bir süreci de başlatmış oluruz diyorum. Desteklerinizi bekliyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ederim.

Buyurun Sayın Türkmen.

POLAT TÜRKMEN (Zonguldak) - Değerli Başkanım, değerli, kıymetli KİT Komisyonu üyesi milletvekili arkadaşlarım, TTK'mizin değerli Genel Müdürü ve yönetim kurulu üyesi arkadaşlarım, Sayıştayımızın saygıdeğer üyeleri, diğer kurum kuruluşlardan gelen değerli temsilciler; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Aslında, anlatılacakların tümü anlatıldı. Fakat madencilik ve maden dediğimiz Taşkömürü Kurumu, böyle Zonguldak'la özdeşmiş, bir hayat biçimi hâline gelmiş. Onun içerisine girmeyen insanların bile en az oradaki madenciler kadar bilgi sahibi olan... Yani şöyle söylenir kömürle ninni edildiği bir yerdir ve geçmişte de ülkemizin kalkınmasına çok büyük katkıları olan bir kurumdur ve stratejik öneme sahiptir. Gerçekten Taşkömürü Kurumu demir çeliğin ham maddesi olarak bilinir, yüzde 50 çünkü onun karışımıyla oluşan bir hadisedir. Dolayısıyla, bu, kıymetli bir stratejik bir üründür. Bunun çıkarılması yer altı olduğu için yer altı, yer üstü gibi de değildir. Hani bazen bakarsınız bazı arkadaşlarımız söylüyor işte fabrikalarda bu durmuyor, işçilik devam ediyor filan diye. Yer altı; yerin 1.500 metre, bin metre derinliklerinde böyle çıkıp hava alacak imkânın yok, orada mesaiyi bitirip ondan sonra gideceksiniz. Herkes evden çıkarken çoluk çocuğuyla beraber bir helalleşerek çıkar, geldiği zaman da herkes herkese bir “Geçmiş olsun.” der, öyle bir yaşam biçimi, öyle bir çalışma ortamıdır bu. O yüzden de Zonguldak'taki o insanların bütün şehitlerine rahmet diliyorum. Bundan sonra da ben kurumun personeline de, hepsine de kazasız belasız bir çalışma hayatı diliyorum.

Evet, söylenenlerden büyük eksiklikler de vardır bu redevanslı sahalar çok önceden çıkmış, arkasında çok çalışması olmamış bir dönemdi o, ondan sonra düzeltilmeye çalışıldı. Bazen ocakların direkt redevanstan ziyade ruhsatlarının verilerek bazı yüklerden kurtulması istendi. Böylelikle, bu devam ediyor daha bitmemiş bu olay ama TTK son yıllarda artık hem zararını azaltma, kurtulma

demeyelim, yer altı işletmesinin zararının etmediği hiçbir yeri bulamazsınız dünyada, böyle bir şey yok. Ancak ve ancak belli damarlar vardır ki mekanize dediğimiz direkt makinelerle bizim tünelleri kazdığımız gibi yani yoldaki tünelleri kazdığımız gibi giderseniz...

Ben Maden Araştırma Komisyonu Başkanlığı yaptım; Kanada'ya, diğer ülkelere de gittik o dönemlerde 2010'larda. Oralarda tabii, kömür damarları, çok farklı damarlar oluşuyor onlarda makineyle çalışıyorsunuz, direkt o büyük makineler yapıyor, aşağıdan konveyörlerle direkt sevkiyatı yapıp nakliyesi yapılabilir ve damarların eğimleri çok müsait. Yani bizdeki damarlarda hem fay kırıkları dediğimiz kırıklarla atımlar olur, onlarda bir damara gidersiniz diyelim; 100 metre, 500 metre bir fay kırığı rastlar, 300 metre, 1 kilometre başka tarafa atar o damarı, onu orada bulacaksınız ve onu takip edeceksiniz yine orada galerileri süreceksiniz. Yani anlatılmayla olabilecek, teorik anlatılabilecek bir olay değildir, böyle fotoğrafı çekilebilecek de bir olay değildir, içinde yaşanarak olur, oralarda hatalar da bundan dolayı çok olur. Bir yaşam biçimidir bu böyle çok görünebilen, filmi çekinebilen, röntgeni alınabilen bir yerler değildir. Aşağıda bir gecekondu şehri vardır, yukarıda bir başka şehir vardır yani böyle algılayacaksınız. 250 kilometrelik bir ağın olduğu, galerilerin olduğu, sürüldüğü, insanların içinde 1.500 metrede, bin metrede gidip geldiği, suyun bastığı, gazın olduğu yani sıkıntılı, en ağır işçiliklerden bir tanesidir. Ben onun için hep söylerim ya inşallah zaman olur, -insanlarımız geldi gördüler- sizleri de o işletmelere, ocaklara indiririz, orada gözünüzle de görmüş olursunuz. O yüzden de ben pozitif davranıyoruz derken onun için hepinize teşekkür ediyorum. Gerçekten zor bir hadisedir, anlatılması değil, görülmesi gereken bir hadisedir.

E bunu niye çalıştırıyoruz, çalıştırmak zorunda mıyız? Çalıştırmak zorundayız. Biz bir dönemler petrolü paramızla alamıyoruz, bir dönemler bakın, uçağımızı parasını verdiğimiz hâlde alamıyoruz. Orası da o stratejik öneme sahiptir dolayısıyla da arkadaşlar her dönem böyle toz pembe değildir, zaman zaman devletler arasındaki ilişkiler çok farklı boyutlara gider, bizim Zonguldak da bunlardan bir tanesidir, Bunu böyle kâr zarar hesabıyla ölçmemek gerekir. O yüzden Deniz Bey kardeşime ayrıyeten teşekkür ediyorum hepimizden çok daha ilgili diğer kurumlarla TTK'yi adapte etmeye, onun özelliğini diğer kurumlara anlatmaya her komisyonda çok gayret gösteriyor, onun için tebrik ediyorum, çok doğru bir iştir.

TTK'nin birikmiş insan gücü gerçekten fazladır, zaman zaman dışarıdan alacağımız malzemeler çok geç geldiği için o dönemler nakliye ve imkânlar da yoktu geçmiş dönemler için söylüyorum. Kendisi maden makineleri dediğimiz olaya çok önem vermiş, orada da çok değerli, TTK'ye lazım olacak malzemeleri ürettiyordu zaten. Bugün de “mekanize” ve “yarı mekanize” diye adlandırdığımız hadiseleri hem buradaki sanayide Ostim'de ve diğer TÜBİTAK ve ona benzer kurumların çalışmalarıyla beraber yürütüyorlar hem de kendileri maden makinelerinde bu dediğimiz sistemlere artık bugünkü teknolojinin de elverdiği ölçüde yapmaya çalışıyorlar. O maden makineleri çok önemsiyoruz, hepimiz önemsiyoruz inşallah orası bir Türkiye belki de dünya markası hâline gelebilecek, üretimler yapacak seviyede bir yerdir.

Evet, işçi alımlarıyla ilgili bu mekanizasyonun ve yarı mekanizasyonun sonucunda işçi alımıyla ilgili “Eksiği var mı, noksanı var mı?” diye Genel Müdürlüğümüz bir proje hazırlayacak ama ne olursa olsun biz şunu görüyoruz: İster istemez işçi açığımız vardır. Yani 1.500 işçi aldık, 2019 yılı içerisinde 1000 ve 500 olmak üzere 1.500 işçi aldık ama bir taraftan da emekli oluyor.

Bir de şöyle bir şey var kurumlarda, zarar eden kurumlarda özel bir statü de uygulayamıyorsunuz, en büyük sıkıntılarımızdan bir tanesi de o, onu anlatmakta zorlanıyoruz, hepimiz zorlanıyoruz. Çünkü kurum zarar ediyor, işte işçilikten yüzde 60, diğer geri kalanları şudur budur. Ekonomik algı üst seviyeye çıkınca onu anlatamıyoruz.

Bazen ÇAYKUR mesela söylüyor, diyor ki: “Biz emekli olanların yerine alıyoruz.” Ama biz TTK’de alamıyoruz. Çünkü kuraya tabi. Şimdi, Deniz Bey’e burada bazı şeyler söylüyoruz, eskiden bunlar olabiliyordu, ölen ailelerin yerlerine oğulları falan alınıyordu. Şimdi, bunları o şekilde biz yapamıyoruz ve alamıyoruz. Bu da bizim için bir sıkıntı, çünkü kurayla alıyoruz. Böyle bir imtiyaz olabilse belki dediğimiz anlamdaki şehit aileleri de –şimdiki olan, 500 tane diye yazdığımız- bundan yararlanabilecekti. Ama bu, bakanlıklar nezdinde bizim de o tip çalışmalarımız ve gayretlerimiz -hepiniz gibi, çünkü insani olan bir olaydır- devam ediyor.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – O imtiyazı hep birlikte sağlayalım.

POLAT TÜRKMEN (Zonguldak) - İnşallah, bir şey demiyoruz. Bu gerekli bana göre, lüzumlu, çünkü o iş yerinin özelliğinden kaynaklanan bir hadise olduğu için gereklidir. Böyle bir imtiyazın olması gerektiğini hep söyleyip duruyoruz, çünkü ben az çok yanından, kenarından mesleğim olduğu için ve bu konuyu çok iyi bildiğimi de düşünürüm zaman zaman, çünkü o noktadayız. Doğrudur söylenenler, ben tekrar hepinize katkısı için, iyi niyetiniz için ve buranın zor bir işletme olduğunu da bilerek, buna yaklaşımdan dolayı, Zonguldak’a gösterdiğiniz yaklaşımdan dolayı... Kuruma değil, kimler hata yapmışsa cezasını çekecek, milletin parasını öyle hovardaca harcama hakkı hiç kimsenin yok. Böyle bir şey yok ama onlar da bundan sonra daha fazla dikkat edecekler diye düşünür...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Sayın Vekilim, siz 500 kişi, kapsam dışı kalanlarla ilgili geçmişte bir çalışma yaptınız mı milletvekili olarak?

POLAT TÜRKMEN (Zonguldak) – Yapmamış olur muyuz, bunu bakanlarla beraber şehit aileleriyle konuştuk, Bakan Bey ile şehit ailelerini buluşturduk, nasıl çalışma yapmamış olalım Zonguldak’la ilgili. Diğer çalışmalar da devam ediyor tabii.

Yani ben bunları çok da siyasi olarak görmediğim için söylüyorum, bu, siyasi bir argüman olarak kullanılmamalıdır. Hatta Genel Müdüremüze görev verdi Bakan Bey, bunların tespitleriyle ilgili çalışmaları yapın, önüme getirin.” diye. Bu çalışmalar devam ediyor tabii.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Sayın Başkanım, bizim maden şehidi çocukları dediğimiz çocuklar büyüdüler, 2003 yılı öncesinden; 2014 sonrasında bahsetmiyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Sayın Türkmen’in sözünü kestik, lütfen ama, bitirsin, ondan sonra.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Bir anekdot olarak söyleyeyim, tamam.

1983 Armutçuk’ta hayatını kaybeden 183 maden şehidi ve 1992’de Kozlu’da şehit olan 293 maden şehidi çocuklarının şu an devlette çalışabilme yaş sınırına 2-3 yaş kaldı. Yani iki üç yıl sonra zaten teknik olarak bu imkânı sağlayamayacağız. Bu da bizim milletvekilliği dönemimize denk geldiği için boynumuzun borcu, bu konuyu çözdük çözdük, çözemedik, bir daha çözmeye imkânı yok.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Peki.

POLAT TÜRKMEN (Zonguldak) – Şimdi, şöyle bir şey söyleyeyim: Böyle süreli olaylara baktığımız zaman, 2014’ten sonra olacaklar ne olacak? Yani 2014’ten sonra da kazalar olacak -inşallah olmaz ama- ona nasıl bir çare bulunacak? Yani bunlar topyekûn, hepimizin üzerinde durması gereken ve bunun anlatılması gereken doğru şeylerdir, bunu kabulleniyoruz, buna bir itirazımız yok ama bu çalışmaları biz de hepimiz yapıyoruz yani Zonguldak’la ilgili olduğu için özel yapıyoruz. Dediğim gibi, Bakan ile şehit ailelerinin bütün çocuklarını birleştirdik, Genel Müdüre o konuda “Bunlar yapılsın.” diye görev verildi Bakanlık tarafından, biz de bunlara aracılık ettik Zonguldak’ta ve bunun takibini de devam ettiriyoruz, devam da ettireceğiz. İnşallah en yakın zamanda da buna bir çözüm buluruz diye düşünüyorum.

Ben tekrar hepinize teşekkür ediyorum. Kazasız, belasız bir çalışma hayatı diliyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Türkmen.

Sayın Genel Müdürüm, sayın milletvekillerimizin görüşlerini, sorularını dinlediniz. Şimdi, soruları yanıtlamak üzere sözü size veriyorum. Yazılı olarak da verebilirsiniz cevaplarınızı ya da kısaca, özet olarak da söyleyebilirsiniz burada.

Buyurun.

TÜRKİYE TAŞKÖMÜRÜ KURUMU GENEL MÜDÜRÜ KAZIM EROĞLU – Sayın Başkanım, Komisyonun değerli üyeleri; kurumsal olarak 1980’li yıllara kadar yurt dışından ithal kömür almadan yanı başımızdaki -biri Kardemir, biri Erdemir olmak üzere- iki üniteyi de doyuran, ihtiyacı karşılayan bir üretimimiz vardı. Bütün samimiyetimle, arkadaşlarım ve ben iliklerimize kadar şunu hissediyoruz: Sadece bunu bile karşılayamamanın ezikliğini biz iliklerimize kadar hissediyoruz yani buna bütün samimiyetinizle inanmanızı istiyorum. Bir an önce en azından o yıllardaki vardığımız seviyeye ulaşmak ana hedefimiz. Bu doğrultuda, tabii takdir edersiniz klasik yöntemle beraber yapılabilecek olanlar bir nebze kadar yapılabiliyor. Kişi başına maksimum 800-900 kilogramları biz yer altında bir veya iki sene bulabildik, genelde 600-700 kilogram seviyelerinde devam etti. Yarı mekanizeyi eğer biz oturabilirsek şu anda bizim önümüzde hiçbir engel yok. Sayın vekilimizin bize tavsiye ettiği doğrultuda, kendimiz de bunu üretiyoruz, Sayın Deniz Bey de aynı vurguyu yaptı. Yani mekanize üretimin bir ünitesini kendi fabrikalarımızda üretiyoruz, yurt dışından aldığımızı yine Zonguldak merkezli bir kamu kuruluşunda ürettiriyoruz. Yani burada temel hedefimiz hem bir taraftan klasik yöntemi mümkün olduğu kadar mekanize, yarı mekanize hâle getirmek hem de en önemlisi, yurt dışından aldığımız ve yurt dışına verdiğimiz döviz yurt içinde bırakmak. Bunların ikisini beraber, senkronize yürütmek gibi bir iddiamız var.

Sayın vekillerimin sorularına yazılı olarak cevap arz etmeyi düşünüyorum Sayın Başkanım.

Takdir edersiniz, kamunun kaynaklarını yine kamu adına ekonomiye kazandırmak süreci, fizibilitesi, planlaması, devletimizin ilgili birimlerinden onay görmesi, kaynak aktarması, bu işlerin hukuk normlarına uygun yapıp yapılmadığının tetkiki, raporlanması, alt komisyondan burada mevcut olan hazıruna, üst komisyona kadar bu bir süreç. Bu süreçte öneriler, tavsiyeler ve şahsım ve Kurumumu onore edici ifadeler bize cesaret vermiştir. Bu açıdan hepinize müteşekkirim.

Teşekkürlerimi arz ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki teşekkür ediyorum Sayın Genel Müdürüm.

Değerli üyelerimiz, Komisyon Başkanlığımıza ulaşmış tavsiye kararı alınmasına yönelik bir öneri vardır, okutup oylarınıza sunacağım.

Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu Başkanlığına

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu’na eklenen geçici 66’ncı madde kapsamında 10/06/2003 tarihi ile 13/05/2014 tarihi arasında kömür ve linyit madenlerinin yeraltı işlerinde meydana gelen iş kazası sonucunda ölen sigortalının yakınlarına aylık bağlanması ve kamu kurum ve kuruluşlarının sürekli işçi unvanlarında istihdam edilmesinin imkânı sağlanmıştır. Ancak ilgili düzenlemeyle 2003-2014 tarihleri aralığı sınır olarak konulmuş, böylelikle belirtilen tarih aralığının öncesinde veya sonrasında maden kazalarında canlarını yitiren maden şehitlerimiz ilgili kanun maddesi sebebiyle maden şehidi sayılmamış, yakınları da aylık ve kamudan istihdam haklarından yararlanamamıştır. Bu durum, şehitlerimiz arasında ayırım yarattığı gibi Anayasamızdaki sosyal devlet ve eşitlik ilkelerine de aykırılık teşkil etmektedir. Mevcut yasadan yararlanamayarak kamuda istihdam edilemeyen maden şehidi ailelerimizin haklarının ve itibarının teslimi anlamına

gelecek olan bir düzenlemenin hayata geçirilmesi zaruridir. Kuşkusuz emeğin başkenti Zonguldak'ın bağrından çıkmış, Türkiye madencilik tarihinin öncüsü ve müesseselerinde binlerce madencinin şehit olduğu Türkiye Taşkömürü Kurumuna yasadan faydalanamayan yaklaşık 500 madenci ailesinin hak ve itibarlarının teslim edilebilmesi adına önemli bir görev düşmektedir. Bu nedenle şehitlerimiz arasında ayrımcılığa yol açan mevcut yasadaki süre sınırının kaldırılması adına Türkiye Taşkömürü Kurumuna, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı nezdinde gerekli girişimlerde bulunulmasının önerilmesini, kamu iktisadi teşebbüsleri komisyonunda oylanmasını talep ediyoruz.

Saygılarımızla.

Ahmet Kaya

Atila Sertel

Deniz Yavuzylmaz

Trabzon

İzmir

Zonguldak

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Evet, değerli üyelerimiz, kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Değerli üyelerimiz, kısa bir açıklama yapmak istiyorum. Değerli üyelerimiz, elbette ki madenlerdeki görev başında hayatını kaybeden bütün madenci şehitlerimizin geride bıraktıkları aileleri, yakınları başımızın tacıdır ve bizlere emanettir. Bu konuda KİT Komisyonu olarak 3346 sayılı Kanun uyarınca bağlayıcı bir karar alamayacağımız aşîkârdır. Ayrıca, öneride yer alan hususların etkileri ve detayları hakkında yeteri kadar bilgimiz olmadığı da malumuzdur. Ancak, konunun bizzat Komisyon Başkanlığımızca ilgili merciler nezdinde takip edileceğinin bilinmesini isterim.

Şimdi Türkiye Taşkömürü Genel Müdürlüğü ile müesseselerini 2017 ve 2018 hesap dönemlerine ilişkin sonuç bölümlerini ayrı ayrı okutup ibraya sunacağım.

Önce, Türkiye Taşkömürü Genel Müdürlüğünün 2017 yılı sonuç bölümünü okutuyorum, buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Türkiye Taşkömürü Kurumunun 2017 yılı bilançosu ve 7 milyon 141 bin 425,35 Türk lirası dönem zararıyla kapanan gelir tablosu tasvibe sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – İbra edenler... Etmeyenler... İbra edilmiştir.

Şimdi 2018 yılının sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Türkiye Taşkömürü Kurumunun 2018 yılı bilançosu ve 212.823,89 Türk lirası dönem zararıyla kapanan gelir tablosu tasvibe sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - İbra edenler... Etmeyenler... İbra edilmiştir.

Şimdi Amasra Taşkömürü İşletme Müessesesinin 2017 ve 2018 hesap dönemine ilişkin sonuç bölümlerini ayrı ayrı okutup ibraya sunacağım. Önce, 2017 yılı sonuç bölümünü okutuyorum, buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Amasra Taşkömürü İşletme Müesseselerinin 2017 yılı bilançosu ve 76 milyon 310 bin 394,319 Türk lirası dönem zararıyla kapanan gelir tablosu tasvibe sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - İbra edenler... Etmeyenler... İbra edilmiştir.

Şimdi 2018 yılının sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Amasra Taşkömürü İşletme Müesseselerinin 2018 yılı bilançosu ve 71 milyon 850 bin 215,44 Türk lirası dönem zararıyla kapanan gelir tablosu tasvibe sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - İbra edenler... Etmeyenler... İbra edilmiştir.

Şimdi Armutçuk Taşkömürü İşletme Müessesesinin 2017 ve 2018 hesap dönemine ilişkin sonuç bölümlerini ayrı ayrı okutup ibraya sunuyorum.

Önce 2017 yılı sonuç bölümünü okutuyorum, buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Armutçuk Taşkömürü İşletme Müessesesinin 2017 yılı bilançosu ve 112 milyon 405 bin 927,40 Türk lirası dönem zararıyla kapanan gelir tablosu tasvibe sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – İbra edenler... Etmeyenler... İbra edilmiştir.

Şimdi 2018 yılının sonuç bölümünü okutuyorum, buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Armutçuk Taşkömürü İşletme Müessesesinin 2018 yılı bilançosu ve 105 milyon 844 bin 012,28 Türk lirası dönem zararıyla kapanan gelir tablosu tasvibe sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – İbra edenler... Etmeyenler... İbra edilmiştir.

Şimdi Karadon Taşkömürü İşletme Müessesesinin 2017 ve 2018 hesap dönemlerine ilişkin sonuç bölümlerini ayrı ayrı okutup ibraya sunacağım. Önce, 2017 yılı sonuç bölümünü okutuyorum, buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Karadon Taşkömürü İşletme Müessesesinin 2017 yılı bilançosu ve 318 milyon 919 bin 188,09 Türk lirası dönem zararıyla kapanan gelir tablosu tasvibe sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – İbra edenler... Etmeyenler... İbra edilmiştir.

Şimdi 2018 yılının sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Karadon Taşkömürü İşletme Müessesesinin 2018 yılı bilançosu ve 321 milyon 509 bin 165,08 Türk lirası dönem zararıyla kapanan gelir tablosu tasvibe sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – İbra edenler... Etmeyenler... İbra edilmiştir.

Şimdi Kozlu Taşkömürü İşletme Müessesesinin 2017 ve 2018 hesap dönemine ilişkin sonuç bölümlerini ayrı ayrı okutup ibraya sunacağım. Önce, 2017 yılı sonuç bölümünü okutuyorum, buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Kozlu Taşkömürü İşletme Müessesesinin 2017 yılı bilançosu ve 200 milyon 277 bin 602,88 Türk lirası dönem zararıyla kapanan gelir tablosu tasvibe sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - İbra edenler... Etmeyenler... İbra edilmiştir.

Şimdi 2018 yılının sonuç bölümünü okutuyorum, buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Kozlu Taşkömürü İşletme Müessesesinin 2018 yılı bilançosu ve 211 milyon 253 bin 575,24 Türk lirası dönem zararıyla kapanan gelir tablosu tasvibe sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – İbra edenler... Etmeyenler... İbra edilmiştir.

Şimdi Üzülmaz Taşkömürü İşletme Müessesesinin 2017 ve 2018 hesap dönemine ilişkin sonuç bölümlerini ayrı ayrı okutup ibraya sunacağım. Önce, 2017 yılı sonuç bölümünü okutuyorum, buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Üzülmaz Taşkömürü İşletme Müessesesinin 2018 yılı bilançosu ve 144 milyon 125 bin 168,02 Türk lirası dönem zararıyla kapanan gelir tablosu tasvibe sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – İbra edenler... Etmeyenler... İbra edilmiştir.

Şimdi 2018 yılının sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Üzülmaz Taşkömürü İşletme Müessesesinin 2018 yılı bilançosu ve 187 milyon 470 bin 194,45 Türk lirası dönem zararıyla kapanan gelir tablosu tasvibe sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – İbra edenler... Etmeyenler... İbra edilmiştir.

Türkiye Taşkömürü Kurumu Genel Müdürlüğü ile müesseselerinin 2017 ve 2018 yıllarına ait üst komisyon toplantısı tamamlanmıştır.

Tüm katılımcılara ben teşekkür ederim.

III.- AÇIKLAMALAR

1.- İzmir Milletvekili Atıla Sertel'in, Konya'da düşen Türk Yıldızlarına ait eğitim uçağında şehit olan Pilot Yüzbaşı Burak Genççelep'e Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

ATILA SERTEL (İzmir) – Sayın Başkan, ben bir şey söylemek istiyorum.

Biz toplantıdayken Konya'da Türk Yıldızlarına ait eğitim uçağı düştü. Şehit olan Pilot Yüzbaşı Burak Genççelep'i var, Allah'tan rahmet diliyorum şehidimize; yakınlarına, ailesine başsağlığı diliyorum, milletimize de sabır diliyorum, başsağlığı diliyorum.

Biliyorsunuz Türk Yıldızları çok önemli ve çok güzel gösteriler yapan bir kuruluşumuz. O, Pilot Yüzbaşı Burak Genççelep'i, bizleri üzdü; bilgilerinize sunuyorum, teşekkür ederim.

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.-Komisyon Başkanı Mustafa Savaş'ın, Konya'da düşen Türk Yıldızlarına ait eğitim uçağında şehit olan Pilot Yüzbaşı Burak Genççelep'e Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Evet, ben de başımız sağ olsun diyorum. Allah rahmet eylesin, yakınlarına sabır diliyorum, milletimizin başı sağ olsun.

Evet, Sayın Genel Müdürüm sözü size veriyorum teşekkür konuşması için.

Buyurun.

II.- İHTİSAS KOMİSYONLARI (Devam)

A)GÖRÜŞMELER (Devam)

1.- Türkiye Taşkömürü Kurumu Genel Müdürlüğü (TTK) ile müesseselerinin 2017 ve 2018 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri (Devam)

TÜRKİYE TAŞKÖMÜRÜ KURUMU GENEL MÜDÜRÜ KAZIM EROĞLU – Sayın Başkan, sayın üyeler; mevcut faaliyetlerimizin tetkik edilip raporlanması süreci alt komisyonlarda görüşülüp üst komisyonlara taşınması, burada görüşülüp sonuçta bize güven telkin ettiğiniz için bütün bu süreçlere de katkı sunanların hepsine şahsım ve Kurumum adına, bütün mesai arkadaşlarım adına teşekkürlerimi arz ediyorum.

Teşekkür ederim efendim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Sayın Genel Müdürüm, ben de çalışmalarınızda kolaylıklar diliyorum, başarılar diliyorum, kazasız belasız bir çalışma diliyorum sizlere.

Değerli üyelerimiz, 2017-2018 denetim yıllarından toplantısını yapmadığımız kuruluşlara ilişkin denetim programı en kısa sürede sizlere ulaştırılacaktır.

Toplantıyı kapatıyorum, teşekkür ederim.

Kapanma Saati: 17.01

